

NAJNOVEJŠA RAZKRITJA V ŠKANDALU

Brookhartov komitej je, čul presenetljivo povest o graftu, ohijski politiki in butleganju. — Parolirani kaznjeneec je pripovedoval o pomiloščenju in kupcijah z žganjem. — Mannington ni hotel pričati. — Razprava o butlegarstvu z oficijelnim dovoljenjem.

Washington, D. C., 16. aprila. — Ilie C. Bascom Slemja, privatnega tajnika predsednika Coolidge-a, so večerj prvič imenovali v razpravah posebnega senatskega komiteja, ki preiskuje uradno poslovanje prejšnjega generalnega pravdnika Daugherty-ja. To se je zgodilo v teku zelo pestre povesti o graftu, dovoljenjih za jemanje žganih pijač iz vladnih skladišč v povračilo za kampanjske prispevke, o ohijski politiki, butleganju z oficijelnim odobrenjem ter o podkupovanju v namenu, da se izposluje pomiloščenje zveznih jetnikov.

Cecil H. Kerns, kaznjeneec iz Atlanta jetnišnice, ki je bil paroliran, je prisegel pred Brookhartovim komitejem, da mu je eden Gondorfov, članov notorične sleparske bande povedal, da je ganga plačala \$25,000 "nekemu odvetniku, ki je v zelo tesnem stiku z Mr. Slemptom" in da je bil vsled tega pomiloščen na koncu dveh let, čeprav je bil obsojen na pet let.

To je tajnik Slempt danes zvečer na kratko in odločno zanikal. Rekel je: "Ta povest je preveč podla in smešna da bi razpravljali o njej. Do danes nisem še nikdar ničesar čul o teh dveh ljudeh."

Priča je izpovedala, da je bil obsojen eden bratov Gondorfov pod imenom Fred Grant na pet let ječe in da je prišel v Atlantio, dočim je bil Kerns tamkaj.

Howard Mannington, prejšnji gostitelj v "Zeleni hiši na K cesti", ni hotel večerj pričati pred Brookhartovim komitejem, vsled česar bo uvedeno proti njemu postopanje radi omalovaževanja. Njegov odvetnik je izrazil avtoriteto senata in komiteja, da prisili človeka k pričevanju.

Generalni pravdnik Stone je večerj namignil, da bo odrejena skorajšna obravnava proti senatorju Wheelerju na temelju obdolžitve, dvignjene v Montani. Formalno aretacijo senatorja pričakujejo v par dneh.

Senator Wheeler je bil večerj še vedno aktiven v komiteju. Komitej je poslušal z začudenjem povest Kernsa, paroliranega kaznjeneca.

Čeprav je trdil Kerns, da je videl brzojavko odvetnika, s katero se je obvestilo Gondorfa, da bo izpuščen, se vendar ni mogel spomniti imena odposilatelja. Rekel pa je, da se je oproščenje izvršilo natančno na dan kot je bil omenjen v brzojavki in da se je glasilo ime nekako tako kot Taylor.

"Dobil sem vtis," je nadaljeval, "da je to neki nov mož, ki ima vpliv pri administraciji in da ni eden starih."

Kročila je tudi povest o notoričnem članu narkotičnega kroga v Ohiju, po imenu dr. Johnson, o katerem je rekel kaznjeneec, da je čul, da je bil izpuščen vsled vpliva Walter Browna, prejšnjega progresivnega voditelja v Ohiju in sedaj načelnika skupnega kongresnega komiteja za reorganizacijo eksekutivnih departmentov.

Ko je prišla stvar na polje butlegarstva, s katerim je bil kaznjeneec intimno spojen, je postala priča dosti bolj natančna. Kerns je trdil, da mu je S. Ungerleider, član clevelandске borzne trdnice, ki je igrala tako veliko ulogo v pričevanju Miss Stinson, povedal, da je leta 1920 prispeval \$50,000 v republikanski kampanjski sklad pod pogojem, da dobi denar nazaj s pomočjo permitov za dviganje žganih pijač iz vladnih skladišč.

Kerns je rekel, da je tudi v Kentucky-u neka butlegarska organizacija prispevala večjo svoto pod pogojem, da dobiva pozneje permitte za dvigovanje žganih pijač iz vladnih skladišč.

Kdor je videl pričo, bi nikdar ne domneval, da je to kaznjeneec, kajti on je drugič na debelo, in spoznan je bil krivim zarote proti prohibiciji, ker ni njegov medicirani alkohol soglašal s formulo, katero je odobrila Antisalon-liga.

BIVŠI POSLANIK GREW JE SENATORJU COUZENU SE JE POSTAL PODTAJNIK.

Washington D. C., 16. aprila. — Joseph C. Grew, bivši ameriški poslanik za Švico, je bil danes imenovan državnim podtajnikom. Njegov prednik je bil William Phillips, ki je prevzel mesto ameriškega poslanika v Belgiji.

SENATORJU COUZENU SE JE OBRNILO NA BOLJŠE.

Baltimore, O., 16. aprila. — Senatorju Couzenu se je obrnilo zdravstveno stanje precej na boljše. Njegov prednik je bil William Phillips, ki je prevzel mesto ameriškega poslanika v Belgiji.

Veselo velikonočne praznike želim vsem naročnikom, prijateljem in odjemalcem —

FRANK SAKSER

NAJNOVEJŠI RAZVOJI V BLAIROVI ZADEVI

Oblasti v Connecticutu so našle pisma, o katerih se domneva, da bodo omajala povest kot jo je pripovedovala morilka, Mrs. Tell.

Dokazi, ki kažejo, da je bil Charles Blair iz Killingswortha, Conn., kokušerejec, ustrelen od zadaj in dva formalna pisma, katera je pisal umorjeni Mrs. Johanni Tell malo pred svojo smrtjo, so povečali material državnih uradnikov v Connecticutu, kojih namen je omajati povest Mrs. Johanne Tell, gospodinjice Blaira, ki se je pred enim tednom udala uradnikom v Bronxu z izjavo, da je ustrelila Blaira, ker ji je pretil.

Načelnik državne policije v Connecticutu, Hurley, je razkril, da je moral biti Blair ustrelen od zadaj. To bo brez dvoma zelo škodovalo povesti Mrs. Tell. Državni pravdnik Inglis je smatral skrajno važnim tudi dve pismi, ki sta bila oba zelo formalna v tonu ter naročala, naj pošlje Mrs. Tell revolver, očala in brittev s farne v Connecticutu na njegov naslov v Bronxu, kjer je stanoval pri sestri.

Danes upajo uradniki v Connecticutu nadalje pojasniti zadevo s tem, da bodo analizirali prst iz dna jame, v kateri je bilo zakopano trupla Blaira. Skušajo tudi zbrati sleherni kos papirja na farmi, celo stenski papir.

Nadaljni dramatični dogodek v čudni povesti umora je bil, ko je Mrs. Blair, ki je bila dvanaest let ločena od svojega moža, priredila ter se tudi vdeležila pogreba umorjenega iz naprave nekega pogrebnišča v Bronxu. Truplo so pokopali v Middle Village L. I. Poleg Mrs. Blair in njene hčerke sta se vdeležila pogreba tudi njegovi dve sestri.

Pričakovati je, da bodo odvedli v par dneh Mrs. Tell nazaj v Connecticut, kjer se bo vršila proti njej obravnava.

TEŽKE OBDOLEŽITVE KATOLŠKEGA NADŠKOFA.

Varšava, Poljska, 16. aprila. — Nadškof Cepļak, katerega so bili boljševiki aretirali, obsojili na smrt ter končno izpustili, se je danes pogovarjal tukaj s poročevalcem newyorškega "Worlda".

Naj govore, kar hočejo — je izjavil — nepobitna resnica je, da namerava boljševizem popolnoma uničiti in iztrebiti vero. Nova rdeča cerkev je nesramna spaka. Bog jim odpusti greh! Otroke uče bogatajstva.

Nadškof je bil štirinajst mesecev zaprt v Butyrki, najstarejši ruski ječi.

V ANGLIJI SE JE POROČILO ŠTOTOŠOČ VDOV.

London, Anglija, 16. aprila. — Izza sklenitve premirja se je poročilo v Angliji nad štotošoč vdov. Tozadevno poročilo je izdalo ministrstvo za penzije.

Penzijo dobiva še 160.000 vdov.

ZASTOPNIKI RUSIJE IN ANGLIJE SE BODO ŠELE PO PRAZNIKI SEŠTALI.

London, Anglija, 16. aprila. — Konferenca med zastopniki Rusije in Anglije se je zopet odgodila. Zastopniki se bodo znova sešli dne 24. aprila. Ta odgoditev pa ne pomenja, da ruski delegati priznavajo važnost velikonočnih praznikov, kar so pred odgoditvijo pogovorno poudarjali.

MOŽ JE UBIL ŽENO IN IZVRŠIL SAMOMOR

Ker mu je žena pretela, da ga bo dala zapreti, ker je ni podpiral, jo je mož ustrelil ter izvršil nato samomor.

Somerville, N. J., 16. aprila. — Andrew Fellows, plumber po poklicu, ki je ustrelil svojo ženo na domu njene matere na Fairview Avenue, East Somerville, tekem preteklega večera ter nato obstrelil samega sebe, je umrl danes v Somerset bolnici. Fellows je ustrelil svojo ženo v kuhinji, pobegnil na to hišo ter se odpeljal z tovornim avtomobilom, katerega je ustavil na neki točki katerega je ustavil na neki točki Tam si je pogнал v telo kroglo, ki je prodrla vanj malo pod srcem.

Fellows je živel ločeno od žene in svojega štiri leta starega sina in Mrs. Fellows je pred kratkim pretela, da ga bo dala aretirati, ker ne podpira nje in sina.

Državna policija, ki je preiskala zadevo, je bila informirana, da sta spremljala Fellowsa, ki sta se peljala z njim do hiše tašče v tovornem avtomobilu, ki je bil vzet iz Cookove garaže v Bound Brook. Alarm je bil poslan za temi moškimi, a državna policija je pozneje izjavila, da je bilo poročilo najbrž napačno in da se je pripeljal Fellows pred hišo svoje tašče popolnoma sam. Po streljanju, katero so čuli so sedje, so našli Fellowsa nezavestnega v tovornem avtomobilu, nekako polj milje proč od hiše.

Državna policija je prepričana, da je bilo dvojno streljanje posledica pretenj Mrs. Fellows, da bo dala aretirati svojega moža, ker je ne vzdržuje.

UMRL JE, KER SO GA POZABILI V JEČI.

London, Anglija, 16. aprila. — Poročevalce Daily Maila v Haagu poroča o slučaju, ki kaže na presenetljiv način, kako maloštevilne so aretacije v nekaterih delih Holandske.

Nekega človeka, ki je bil aretiran proti koncu marca v nekem malem mestecu v bližini Utrechta, so ravno kar našli mrtvega vsled izstradanja v njegovi celi, kajti oblasti so popolnoma pozabile, da imajo jetnika.

TRJE VODITELJI SO ZAPUSTILI ANTISALONSKO LIGO.

Včeraj zvečer so resignirali trije ravnatelji Antisalonске lige. To so: Rev. D. J. Burrell, Rev. H. H. Barstow in Rev. O. F. Bartholow. Rev. Burrell je rekel v svojem pismu:

— Nekoč sem bil zmožen boriti se za dobro stvar oziroma za zvestega prijatelja. Sedaj sem pa izprevidel, da Bog lahko tudi brez mene vlada. Želim vam vse najboljše. Vztrajajte v započetem boju!

VELIKANSKI VIHAR DIVJA PO KANADI.

Winnipeg, Kanada, 16. aprila. Danes divja po zapadnem delu Ontaria in Manitobi blizard, kakorinšega zlepa ne pomhijo najstarejši ljudje. V Brandonu je padlo petnajst inčev snega.

MORILEC DVEH OSEB OPROŠČEN.

Danes je bil oproščen James Agostino, ki je usmrtil svojo ženo Marijo in njenega prijatelja Jamesa Trippiccona. Izjavil je, da je storil to iz ljubečumnosti.

NEMČIJA ZADOVOLJNA S PREDLOGI IZVENDENCEV

Reparacijska komisija je zadovoljna s svojim uspehom. Nemci smatrajo priporočila kot temelj končne uravnave.

Pariz, Francija, 16. aprila. — Nemška vlada je sprejela priporočila zavezniških finančnih izvedencev ter izjavila, da so priporočila dobra in da pomenjajo v gotovem oziru temelj končne uravnave. Reparacijska komisija je danes sprejela odgovor nemške vlade. Komisariji so zelo navdušeni in zadovoljni, ker se je končno vendarle dobil način, potem katerega bo mogoče priti do končnega soglasja. Sprejem priporočil so potrdile potemtakem že Francija, Velika Britanija in Belgija. Italija ga bo potrdila v kratkem.

Vsebinska nemškega odgovora je naslednja:

— Nemška vlada ima čast sporočiti, da je sprejela noto reparacijske komisije, ki vsebuje priporočila zavezniških izvedencev. Nemška vlada smatra priporočila za jako praktična ter je prepričana, da bo mogoče doseči končni sporazum.

UČENJAK PRAVI, DA JE VSAK DAN POTRES.

Berlin, Nemčija, 16. aprila. — Profesor Paul G. Krause, pomožni ravnatelj pruskega inštituta za geologijo, je izjavil v nekem svojem predavanju:

— Niti en dan v letu ne mine brez potresa. Dosti je seveda takih potresov, katerih ljudje niti ne opazijo.

London, Anglija, 16. aprila. — Škotske potresne opazovalnice so zaznamovale danes več močnih potresnih sunkov, ki so se završili v oddaljenosti 6000 milj.

VELIK POŽAR V NUNSKEM SAMOSTANU.

V nunskem samostanu sv. Silavije na 90. cesti je izbruhnil večerj zvečer požar ter napravil za pet tisoč dolarjev škodo. Ko je izbruhnil požar, so se nahajale nune v kapeli ter molile.

NAJVEČJI AMERIŠKI BALON BO POLETET NAD MORJE.

Popravila pri vodilnem balonu "Shenandoah" bodo kmau končana v Lakehurst zračni postaji. Prihodnji teden se bo dvignil nad morje ter poletel v Newport, R. I.

Poveljeval mu bo nemški kapitan Heinen.

RUMUNSKA KUPILA LETALA V FRANCIJI.

Bukarešta, Rumunska, 16. apr. Listi poročajo, da je sklenila rumunska vlada kontrakt za nakup aeroplanov v Franciji in sicer v vrednosti štiristo milijonov lejev ali malo več kot dva milijona dolarjev, soglasno s sedanjo vrednostjo rumunskega denarja.

BIVŠI POSLANIK RAVNATELJ ZAVAROVALNINSKE DRUŽBE

London, Anglija, 16. aprila. — Bivši poslanik Sir Auckland Geddes je postal ravnatelj London, Liverpool and Globe Insurance Company. Rekel je, da je bila poslaniška služba malo prenaporna zanj in da bo imel v svoji novi službi dosti manj dela.

JAPONSKA VLADA BO PROTESTIRALA

Washingtonski uradniki so prepričani, da bo v najkrajšem času dospel iz Tokio nov protest glede izključitve Japoncev. — Usodepolno pismo je bilo poslano senatu s posredovanjem Hughesa, ne pa japonskega pošlanika. — Japonski poslanik je kanceliral vse svoje nameravane govore.

Washington, D. C., 16. aprila. — Tokio in Washington soglašata, da je položaj, kot se je izcimil iz akcije kongresa, ki je odobril amandement, s katerimi se uveljavlja popolno izključitev Japoncev, nad vse "kritičen", a tukajšni uradniki so bili danes mnenja, da bo storil Tokio naslednjo potezo v tej igri.

Smatra se zagotovo, da bo prišel od japonske vlade močan protest, ki bo izpopolnil že vloženi protest, kakor hitro bosta obe zbornici kongresa sprejeli priseljeniško predlogo v celoti. Japonska ne bo sprejela akcije brez ugovora in ta ugovor bo zelo odločen.

Bela hiša se je vzdržala dosedaj vsakega komentarja glede svojih bodočih načrtov. Te komentarje mora objaviti državni tajnik Hughes. Sledni bo imel nadaljnjo konferenco z japonskim poslanikom Haniharo, najbrž še jutri. Do takrat ne bo vprizorila administracija nikake akcije.

Japonski krogi so povsem jasno izjavili danes, da so prepričani, da se je na povsem neprimeren način razlagalo slavno pismo, katero je poslal japonski poslanik državnemu tajniku in katero je nato državni tajnik sporočil senatu. Prepričani so, da ni napravil nikake napake in da je povsem neutemeljno smatrati njegov izraz "resne posledice" za pretnjo. Namen pisma je bil baje, da bi morale Združene države razumeti stališče Japonske.

Pismo je imelo namen pokazati, kako bi vsaka izključevalna zakonodaja ovirala prijateljstvo, ki obstaja med obema deželama. To je bil diplomatičen dokument in Mr. Hughes, ne pa japonski poslanik, je bil odgovoren, da je bilo pismo poslano senatu.

Ker ni obstajala nikdar nobena misel kake pretnje, obžalujejo vsi Japonci način, kako so v senatu razlagali izraz "resne posledice". V poslaniških krogih trdijo, da niso niti v zunanjem uradu, niti v japonskem poslaništvu ob času, ko je bilo pismo sestavljeno, niti za trenutek mislili na vojno.

Popolni rekord debate v senatu glede izključitve Japoncev ter stališča, katero je zavzel senat glede pisma japonskega poslanika, je japonski poslanik že poslal v Tokio. V poslaništvu so izjavili, da so bili besedni napadi na poslanika Haniharo v senatu v smislu diplomatičnih običajev dejanski namenjeni vladi v Tokio, posebno ker je nastopil le na temelju skrbno izraženih navodil.

Kako resnim smatra japonski poslanik obstoječi položaj je razvidno iz dejstva, da je kanceliral vse svoje nameravane govore v neposredni bodočnosti.

Tukajšni diplomatični krogi zasledujejo potek dogodkov z velikim zanimanjem. Vsi priznavajo, da se nahajajo Japonci v težki poziciji, ko se morajo boriti do skrajnosti, da izposlujejo kako modifikacijo izključevalne določbe. Canada in Avstralija sta že dolgo razmišljali o popolni izključitvi vseh Azijatov za dolgo dobo. Japonsko priseljevanje v Avstralijo in Novo Zelandijo je predstavljalo problem, ki je prisilil vladi obeh dežel, da sta uveljavili drastične omejevalne odredbe.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. \$13.50 2000 Din. \$26.80

5000 Din. \$66.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavod".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$10.10 300 lir \$14.85

500 lir \$24.25 1000 lir \$47.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opatiji in Zadru.

Za pošiljatelj, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Tel. Cortlandt 4687.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO NAJVEČJE

Owned and Published by
Meyers Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKER, President LOUIS BENEDIC, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issue Every Day Except Sundays and Holidays

En leto leta velja list za Ameriko	Za New York za leto leta	\$7.50
En leto leta velja list za Evropo	Za pol leta	\$3.75
En leto leta velja list za Azijo	Za tri mesece	\$1.87
En leto leta velja list za Avstralijo	Za en mesec	\$0.62

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Če ne veste, kako uporabljati Eagle Mleko, nam pošljite ta oglas, in mi vam bomo poslali navodila glede hranjenja. Knjigo za otroke ter razna druga dragocena navodila zastoj.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

ALFRED J. BORDEN

TRADES UNION COUNCIL

VELIKANOC

V vsej svetovni literaturi ni nasprotja, ki bi se dalo primerjati z nasprotjem med Jezusom in Judežem.

Štečajnemu opazovalcu ni bilo to nasprotje v onem času tako jasno.

Pilat ni mogel poznati nobene vidne razlike.

Celo v smrti je bila gotova sličnost, kajti eden je umrl nasilne smrti vsled samomora, dočim je umrl drugi nasilne smrti kot zločinec.

Vendar pa predstavljata oba človeštvo v svojih dveh ekstremih. Prvi je sin pogubljenja, drugi pa ustvaritelj odrešenja.

Vsako leto, ko se vrne Velikanoc, je opozorjeno krščanstvo na to nesprotje.

Kaj je razlika med bogatim in revnim, bolnim in zdravim, neuglednim in odličnim, nezadovoljnim in zadovoljnim, mogočnim in slabim ter celo med življenjem in smrtjo?

Če bi pomenjala Velikanoc enostavno le letno obnovenje vere v življenje, ki traja večno, bi prinesla s seboj prav toliko jada kot utehe, prav toliko strahu kot pričakovanja.

Kajti življenje, kot je bilo življenje Judeža, ki naj bi trajalo večno, bi ne bilo zaželjivo. Velikanoc je simbol, ne vere v dolžino življenja, temveč vere v gotovo vrsto življenja.

Velikanoc proslavlja trajnost tega, česar ne moreta poškodovati žalost in tipljenje.

Velikanoc nam pojasnjuje, zakaj so Onega, ki je nosil ime Jagnje, tudi imenovali Leva iz rodu Jude.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Naša slovenska naselbina tu v Pittsburghu šteje precej veliko število rojakov. Tukaj je vsako-čakih Kranjcev: črnih Kranjcev, precej veliko število belih in nekaj celo rumanih Kranjcev. Izven-kranskih rojakov je baje zelo neznatno število, tako da se nima prav nikdo poudariti spodbuditi, ako smo naš Dom krestili za "Kranjsko-Slovenski Dom". Ali kljub temu pridemo le redkokdaj v javnost s kakim dopisom. Vzrok je brzotona vsakovrstnih za to. Eden izmed drugih je tudi ta, da noben dopisnik neče na beli dan, ako nima časa pravi posebnega za poročati. Mogoče pa tudi nekoliko dimu škoduje, da se novic s prostim očesom ne vidi, ali nekaj sličenega. To reč bo v tem oziru skoraj boljše, kajti tedno, pa bo vsa v zelenju in evetju kakor mlada nevesta. Kakor spomlad prinese novo življenje v prirado, tako naj tudi med nas prinese novega svežega duha, da s pomladjo močjo pričnemo delovati bodisi v družabnem življenju ali kjerkoli. — Toliko za danes! H koncu se to-le:

Društvo sv. Jožefa št. 41 KSKJ v Pittsburghu bo priredilo dne 26. aprila t. l. (ne pa 10. maja, kot je bilo poročeno v tem listu) zabavni večer ali banket v prostorih K.S. Doma na 57. in Butler cesti. Program za ta večer je nenavadno zanimiv: Igrale bodo 3 različne godbe. Sodelovalci bosta dve pevski družbi: domaća pevsko društvo "Prešeren" in pa Slov. pevsko in izobraževalno društvo "Bled" (mešani zbor) iz Conemaugh, Pa., pod vodstvom Mr. J. Potokarja. Nadalje je obljubil priiti na ta banket Mr. A. Ordway, gl. predsednik KSKJ, in več drugih govornikov. Zatorej se vsi rojaki iz mesta in okolice vladno vabijo,

da se udeležijo tega banketa, kajti nobenemu ne bo žal.

Pozdrav in veselo Veliko noč vsem rojakom in rojakinjam križem Amerike. Listu Glas Naroda pa mnogo novih naročnikov!

Poročevalce.

Ely, Minn.

Mr. John Koprivec si je v rudniku strel nogo. Mr. John Debevec se nahaja opasno bolan v bolnišnici.

Takaj je padlo nekoliko snega in vlada občuten mráz.

Poročevalce.

Rock Springs, Wyo.

Aha, zopet se naš Rude oglasi! Da, pa povedati nima veliko, ker on se le takrat oglasi, kadar ima kaj stvarnega poročati, da javnost zanima.

Zadnjih par dni nas voda nadleguje. S hribov, na katerih se je pričel tajati led in sneg vsled toplega vremena, je pričela snežnica uhajati v doline in ogrožati vse nižje ležeče kraje, katere more doseči in tako poplavit. Kar se da odtrgati, tudi odnese seboj. Vseled tega se je tudi potok, ki teče skozi Rock Springs, dasi je ponavadi posebno skozi poletje popolnoma suh, vzdignil do neverjetne višine. Voda je poplavlila s svojimi blatnimi bivališči, kjer je nastanjenih največ Slovencev ter jim napravila ogromno škodo. Navadno narašča ob večerih in proti jutru zopet upada. Mislimo, da bo že ja tisti sneg skopnel in da bo že vsaj nadloga enkrat poplavlila, ampak še vedno narašča v večji meri. Nekateri so se smejali, misleč, da so varni pred njo, toda ponavadi jih je zbudila iz sladkega spanja, ko je pričela teči skozi okna v hiše. Tako mnogim ni bilo drugega za oteti kot golo življenje. O tem se še ne sliši, da bi bila veda koga pobrala, hodisi pri nas ali drugod, kjer so od vode prizadeti Bati pa se je, da lahko nastane neka bolezen, kjer voda pobira in pušča razno nevarno. Ob ve-

ČE dobiva vaš otrok pravilno hrano, bo zrastel v močnega in zdravega. Eagle Mleko je bilo poglavitna hrana že 63 let ter je vredilo na tisoče otrok v močne in zdrave moške in ženske.

Če ne veste, kako uporabljati Eagle Mleko, nam pošljite ta oglas, in mi vam bomo poslali navodila glede hranjenja. Knjigo za otroke ter razna druga dragocena navodila zastoj.

No. 1.

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BUILDING NEW YORK

terih, ko nobenega vetra ni, je tak surad kot v peklu. Kdaj da bo poplenilo, se ne ve. Sedaj že preli mučim, kateri imajo kaj slabo podlago. Ko se še ti sesedejo, bo celo mesto prizadeto. In vsak način bo pa vzelo dolgo časa za popravilo, ako ne celo nove napraviti.

Med vsemi, kar jih je prizadelo od vode, so najbolj naši rojaki. Četudi jim voda ne odnese z blatom napolnjenih koč, imajo škode več kot je vse vredno. Skeraj jim ne kaže graditi zopet na teh starih prostorih, ker lahko se zgodi, da bodo v bodoče pogostje obiskovani od vode. Kot pravijo, jih je zadnjič obiskala voda pred nekako 15. leti. Govori se, da bo država pomagala ter nekaj tudi mesto in okraj tem reševem. V ostalem bodo jim pa tudi društva v naselbinah pomagala, kolikor bo v njihovi moči. Te je, kar vem povedati o tem.

Ob koncu pa ne smem prezreti, da bi ne povedal, da me je pred časom neki "naročnik" (morda tak, ki od hiše do hiše berači za list, da ga bere zastoj) v nekem dopisu "pošteno bliznil". Well, pa naj že bo kakor hoče. Ako je drugim prav, naj bo tudi meni. Ljudje so se enčas sicer malo zgražali nad zadevo, naposled so pa pozabili kot na vse drugo. Naročnik je pisal, da bo že poslal ravno toliko kot jaz ali ti. Neka hčura je izrekla: "Jojmesta ja, zahtevati pa vendar nič ne morejo, ker ni nikjer zapisano." Gotovo ne. Pišete, da ne poznate iz Soperja. Ne vena, če me ali ne, ker jaz sem bil tam in tudi delal, pa vendar na kakega kot se ti izdaš se ne spominjam.

Kar se tiče delavskih razmer, so se take kot so bile, ako se še niso poslabšale. Kdor hoče priti sem, lahko pride, ne rečem nikomur, da ali ne. Saj drugi narodi tudi še vedno sem dohajajo in tudi vedo, kakšne so razmere, ker imajo tudi tu svoje rojake, pri katerih bi se lahko informirali. Posebno Mehikancev je vedno več. Kdor je ravno na potu, naj nas obišče, ampak za kaj drugega mi pa ne moremo garantirati, da bi bilo za njega. Naselbina, kakor vedno, tudi še sedaj napreduje, ravnotako novostanovljeni klub. Pred časom smo oglašali za učitelja, da bi nas učil petja, dramatične in sploh vseh v to stroko spadajočih predmetov. Toda na žalost oglasil se ni nihče. Velike plače mu seveda dajati ne moremo, ampak povemo pa, da bo to dober postranski zaslužek, ker je tu več slovenskih trgovin in so tudi voljne sprejeti osebe, ki pride, v službo, za katero bo tudi večja ali manjša plača. Kdor pride, se mu ni bati, da bi obubožal pri nas. Kljub vsemu slabim imamo še vedno nekaj pod palecem, s čenur lahko razpolagamo, ako je potrebno.

S tem zaključim moj skromni dopis.

Rude.

Lorain, Ohio.

Dramatična predstava kluba "Lapa" je zelo dobro uspela. Obisk je bil še dosti poveljen, vendar se je pešak valov boljčega poseta, zakaj take "Plohe" ne boste kmalu videli.

Da, ta nesrečna "Ploha" je pri gnala nekaj zakonskih mož in žen, nato prenočit pod tujo streho. "Pa saj ni nič bilo!" — Iz tega je nastalo splošno pregovarjanje po fari. A ne samo po fari, tudi med prizadetimi je nastal voz, katerega se ni moglo razvežati brez domače hišne plohe, dokler ni dala ciganka pojasnila. — "Oh, saj ni nič bilo!"

Tudi zakasnele posetnice igre je kakor nalašč ušla domov grede ploha; a ne taka kakor v dvorani, ampak resnična, zakaj bliskalo je tudi zunaj že med predstavo.

Da se razvedrino od prestane "Plohe", je sklenil veselčni odbor S. N. Doma prirediti veselico na veliki ponedeljek 21. aprila ob pol 8. uri zvečer. Ker bo to prva v pričetku te sezone, vabimo vse Slovence in sploh Slovence ter njih prijatelje, da se snidejo v vesel družbi omenjeni večer. Ako želi kateri kaj prave domov nesti, jih naj pride gotovo sekat, saj:

Pirkov različnih bo tu,

pisanih kakor metulj,

frščih kot rože spomladne,

kamor bo zlo oko.

Slovenskih tu videl bes barv:

belo nedolžnost devic,

modro jim sije z očij,

rdeče jim lice žari.

Dobro rečak se potrudi,

da si kaj prisvojiš,

gleda, da najljepšega izbereš,

prilike ne zamudiš.

Pozdrav in na svidenje ter hvala za obisk "Plohe".

Poročevalka.

Aspen, Colo.

Društvo sv. Barbare št. 47 namizanja članstvu Jugoslovanske K. Jednote, da smo izgubili našega sobratja Antona Kastelica v najljepši dobi starosti 22 let. Bil je ubit dne 8. marca v premostorju v Castle Gate, Utah. Bil je član zgoraj omenjenega društva in društva Orel Fraternal Order of Eagles št. 184 v Aspen. Zapuščata mater Marijo Kambič, dve sestri in dva brata.

Z njim je bil tudi ubit njegov brat Martin Kambič. Delala sta stopaj in ja je smrt zadela skupaj.

Opomniti moram, da je mater zadela tudi nesreča vsled prevleke. Dne 11. marca, ko je bil veliki pogreb vseh žitev eksplozije, se je pojavila štoklja pri drežini Kambič, kjer sta bila dva pokopana. Vseled prevleke žalosti je bil prezgoden porod. Novorojenček je bil par ur umrl in pokopan tisti dan kot njegov oče in brat.

Sožalje izrekamo vsem prizadetim po eksploziji v Castle Gate.

I. Grohar, tajnik.

S pota.

Dne 7. aprila je umrl v San Francisco, Cal., rojak Louis Mantelj, star 49 let, rojen v Kočevju. Dvanajst let star je prišel z očetom v Ščimic na Dolenjskem. Tam je bival, dokler ni šel v Ameriko, kjer je bil 21 let. Delal je v Arizoni, Nevadi, Idaho in Utah v rovinah, kjer si je nakopal takozvano rudniško jetiko, katerega ga je spravila v prerani grob. Spadal je k samostojnemu slovensko-ameriškiemu društvu v San Francisco, Cal. Sobratje in drugi prijatelji so ga v velikem številu spremlili na pokopališče sv. Križa dne 10. aprila. Bil je samec. Nekje v Illinoisu zapuščata dve sestri.

Matija Pogorelec.

Leask, Sask., Canada.

Presim, da mi podaljšate mojo naročnino za Glas Naroda zato, ker ta je edina list, ki je vreden čitanja. Iz Glasa Naroda človek vse izve odkritosrčno o vsaki stvari, bodisi bogat ali siromak, božji ali vražji, pameten ali neumen, lep ali grd, smert ali zaplankan. Glas Naroda ničesar ne prikriva, kar se zgodi, to zapiše: naj bo božje ali vražje, lepi ali grdo. Tako človek izve od obeh strani. Ni čude, da je Glas Naroda najstarejši list slovenskega naroda v Ameriki ter ima največ naročnikov. So tudi drugi listi, pa nimajo tistega "kisa", kot bi rekel Anglez. Zatorej svetujem vsakemu rojaku, da si naroči Glas Naroda.

Pozdrav vsem rojakom in rojakinjam širom Amerike.

R. D.

VABILO

na plesno veselico s koncertom obče znane "Jos. Pershak Band" v soboti 26. aprila v dvorani češkega Delavsko-Ameriškega Sokola, 525 E. 72 St., New York City. Vstopnina 75c. Pričetek točno ob 8. zvečer. Za vsestransko naklonenost in obisk se priporoča (2x 17x24-4) Odbor.

ZAHVALA.

Vsem darovalcem, ki so darovali za velik krasen venec pokojnemu Louisu Mantelju, ki je preminil dne 7. aprila 1924, se tem potom najtežje zahvaljujemo.

Louis Tomač in V. Simončič, nabiralec.

San Francisco, Cal., 10. aprila 1924.

136 AKROV FARMA

30 akrov hoste, ostalo obdelano zemlja in pašniki, poslopja, pohištvo, orodje, 18 glav goveje živine, 2 konja, blizu železniške postaje Elly Creek, N. Y., se prodaja radi sili moza, ker ne morem sama obdelovati. Zemlja najboljša vrste. Kdor želi dobro farmo, naj se obrne za pojasnila na lastnico: Mrs. Mary Relih, Oakville, N. Y. (17-18-4)

160 AKROV FARMA

v dolini, milje do postaje in vasi, nova hiša, tla iz trdega lesa, hlev spodaj, cementna tla, korita za napajati živino, kokošnjak 200 čevljev dolg, električna luč, tekoča voda v vseh prostorih, 20 molznih krav, prostora za 35, 3 konje, 650 kokoši, vse v najboljšem stanju, fino orodje. — Cena \$8500.00, del takoj. Jako priporočljivo.

W. H. MURDOCK,

Cooperstown, N. Y.

PRIŠTNE KRANJSKE KLOBASE

želodec in doma sušeno meso pošiljam širom Amerike od 5 funt. naprej, proti ekspresnem povzetju. Poskusite enkrat in moj stalni odjemalec boste.

JOHN KRAMER

5301 St. Clair Ave., Cleveland, O

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedine dišave, Knjajno je jedinecovo kavo in importirana domača zdravila, katere priporoča moj Knjaj v knjigi

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je navedeno popisna vsaka rastlina za kaj se rabl.

Brinjeve jagode, vreča 130 funt \$6.50
Muskatel grozdje, bak. 50 funt \$3.25
Malo črno grozdje, bak. 50 funt \$6.50

Express ni vračunjen.

Semen a.

V zalogi imam najboljša in zanesljiva poljska, vrtna in cvetlična semena. PIŠITE PO BREZPLAČNI CENIK. Blago pošiljam poštino prosto.

MATH. PEZDIE

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH

POLJANAH

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 370 strani in 25 slik in vojne

"GLAS NARODA" 22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Peter Zgaga

Ameriški kongres bo kmalu odgoden za nedoločen čas.

Poslanci in senatorji se bodo vrnili domov.

Najboljše je za deželo, kadar se poslanci in senatorji tišče doma svojih žen.

V takem času že vsaj ne skujejo nobene postave, ki bi bila škodljiva deželi.

*

Volitve se bližajo.

Kandidati vam bodo vse obljubili.

Vse: pijačo, znižanje davkov, boljše zavarovanje delavcev, zavarovanje otrok, nižje cene, boljše plače itd., itd.

Ko je pa kandidat enkrat izvoljen, pozabi na vse svoje prejšnje obljube.

Začudenom skomiga z rameni ter se dela nevednega. Če ga pa kdo opomni na obljube, se odreže kot se je odrezal Ribničan: Če sem obljubil, nisem še dal.

*

Srbski minister za izenačenje zakonov Marko Trifković je govaril te dni v narodni skupščini ter rekel med drugim tudi sledeče:

— Ko je prišel Karl Habsburg na Madžarsko, je bila naša vojska na mestu. Naši vojaki iz vseh krajev države so požrtvovalno vršili svojo dolžnost ter se takoj odzvali mobilizacijskemu povelju. Habsburgovčev vpad je bil sistematizirano pripravljen. Mi smo bili tedaj v najtežjem položaju, ker smo imeli dovolj poviš, da Habsburg ostane na Madžarskem. Kaj smo dosegli? Čeprav naša država ni bila tedaj v najboljšem položaju, čeprav je bila izčrpana, smo vendar odredili mobilizacijo, ki je popolnoma uspela. Posledica te mobilizacije je bila, da je Karl Habsburg zapustil Madžarsko.

*

Izvajanja Marka Trifkovića ni so povsem točna.

Karl ni zapustil Madžarske zato, ker je bila jugoslovanska armada mobilizirana in ker srbska diplomacija ni bila zadovoljna z njegovo navzočnostjo.

Iz Madžarske je odšel zato, ker so mu v Parizu rekli: Marš ven!

Ako bi mu bil Pariz dovolil ostati, bi ostal, neoziraje se na srbsko mobilizacijo.

*

Iz Pariza poročajo o novi ženski modi.

Ženski slavniki bodo tako ozki, da se bo morala vsaka ženska, ki jih bo hotela nositi, precej nakratko ostrici.

Morda bodo kratki ženski lasje nekoliko pripomogli k večji ženski pameti, da ne bodo norele za vsako novotarijo.

*

V Brooklynu lepo napredujejo. Sedaj ima Slovenski Kvartet že šest pevec.

*

Jugoslavija bo v kratkem priznala sovjetsko Rusijo.

Prej bo pa še vprašala za svet generala Wrangla, ki ima v Jugoslaviji skoro isto veljavo kot kralj Aleksander.

*

Priprave za katoliški shod v New Yorku so velikanske.

Od tega shoda bo imel vsačlo nekaj dobička.

Se celo prohibicijski agentje bodo na profitu, če bodo v pravem trenutku stopili v dvorano.

*

Če za nameravani shod v New Yorku ne bo mogoče dobiti primernih konj, ki bi vodili parado, res ne bo drugega kazalo kot da bodo aranžerji kozle zajahali.

KOTICEK
OTROŠKO ZDRAVJE

OSKRBA MATERINSTVA
in
OTROŠKEGA ZDRAVJA

Na tem mestu bomo pri-
kazovali teden za tednom
vse in poučne vesti,
ki so velike vrednosti
posebno za noseče žene
in mater.

Oskrba in hranitev do-
jčkov je velika po-
mera za vsi dan in za
nared vobče. Zato se
nam zdi vredno prika-
zati poljudna in podrob-
na poljudna o tem pred-
metu.

ČLANEK 68.

Kopanje.

Otroke je treba kopati vsaki dan ter urediti čas soglasno z obedi ter zračnim. Jutranji čas je najboljši za kopeli, a tudi zvečer se lahko skopelje otrok. Nikdar pa se ne sme kopati otrok po zavijanju jedi ali predno se jih odvede na prosti zrak. Dokler ni začel pepek, se sme oprati otroka le z gobo. Pozneje se ga lahko okopelje v posodi. Gorkota vode mora zmanjšati v prvem mesecu od 95 do 100 stopinj Fahrenheita in to temperaturo se lahko skrči na 90 stopinj Fahrenheita od koncu preveč leta. Priporočamo kopanje topelmer. Ušesa in nos je treba očistiti z bato, pazevanje krog kosa tenkega lesa. Sluzna kožica v ustih otroka je tako nežna, da lahko povzroči najmanjša nepravilnost odrganje, ki odvarja celotna za infekcijo. Vseled tega priporočamo materam, naj zadržijo vsak dostop prahu in nesnag v usta svojih otrok, vseled česar ne bo treba čistiti jih neprestano. Po šestem mesecu se lahko izčisti usta otroka s čisto umjo, a brez uporabe sile, ki ko se prikažejo zelje je tudi dovoljeno izčistiti z mehko krtačico. Kakorhitro pa je otrok zmožen očisti se, naj se ga privadi uporabi rednega čiščenja zoba.

Različne kopeli.

Kopeli s sodo. — Kopeli s sodo je zelo uspešna v slučajih srebice, na kateri trpe številni otroci tekom poletnih mesecev. V ta namen je treba dodati veliko žlico sode-bikarbonate k vsaki pol galoni vode, katero se uporabi za kopeli. Temperatura vode mora biti ona, katere je otrok vajen. Dve do štiri minute v vodi zadostuje popolnoma. Kože se ne sme na noben način drgniti. Otroka je treba posušiti z mehko brisačo.

Otrokja kopeli. Otroci so tudi zelo priporočljivi v slučaju iste bolezni, namreč srebice. Časa otrobov, pomešani z vodo v kopalni bani, je prav tako uspešna in poslužit se je treba pri tem iste metode, katero smo naveli v slučaju kopanja s sodo.

Kopeli z mustardom ali žentom. — Kopeli z žentom so koristne v slučajih nervoznosti ali brezspavčnosti. Če hočete pripraviti tako kopel, dodajte veliko žlico žentna na šest galon gorke vode. Otroka mora ostati v kopeli le dve ali tri minute in kakorhitro ga vzamete ven, ga morate dobro odrgniti ter takoj položiti v posteljo. Ta metoda bo ponavadi povzročila mirnost živcev ter osvežujoče spanje.

Največji problem, s katerim se mora pečati vsaka mati, kadar ji poide nje no lastno mleko, je, kakšno hrano bo dajala svojemu doletu, da ga ohrani zdravega ter napravi iz njega močnega in korenjastega človeka. Bordenovo

Glasilo Jugoslovanske

Vstanovljena leta 1898.

Glavni ured Ely, Minnesota.

Katoliške Jednote

Inkorporirana leta 1901.

Glavni urednik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 18th St., Cleveland, O.
 Podpredsjednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Bilagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
 Bilagajnik nezaplacenih smrtina: JOHN MOVERN, 413 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 308 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
 ANTON ZBANSKI, Room 205 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
 MOHAR MLADIC, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
 FRANK SKRABEC, 4833 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
 LEONARD SLABODNIK, Box 430, Ely, Minn.
 GREGOR J. PORENTA, 210 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
 FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:
 VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
 PAULINE ERMENC, 243 Park St., Milwaukee, Wis.
 JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARIC, 628 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uredno glasilo: "Glas Naroda".
 Vse stvari tiskaj se urednih zadev, kakor tudi domarne posklatve naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse priobze naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška episcopala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.
 Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilni pristop. Kdor eli postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

OHRANITE NAŠO MLADINO ZASE.

Kadar premišljamo o bodočnosti naše podporne organizacije, nam pride na misel naša mladina. Te misli nas obdajajo, ker naši upi za bodočnost naše Jednote obstajajo v naši mladini.

Prisli smo v dobo, ko je treba pričeti resno misliti na mladino in delovati na to, da jo ohranimo za nas. Priseljavanje iz stare domovine je tako omejeno, da sploh ne moremo računati na one moči, ki se prihajajo iz domovine.

Na prvi pogled si mislimo, da bo mladino lahko ohraniti. To pa ni tako lahka stvar, ampak je precej težaven problem, s katerim se moramo pričeti baviti. Če hočemo ohraniti našo lastno mladino za našo Jednoto, jo moramo vzgojevati v takem duhu, da se bo mladini priljubila naša dobra organizacija in da jo bodo znali še bolj ceniti in čistiti kakor mi, sedanjí člani odraslega oddelka.

Prva naša dolžnost je, da, zavarujemo vso našo mladino pri mladinskem oddelku naše Jednote. To je dolžnost vsakega člana ali članice, ki ima družino. Druga naša dolžnost je, nuditi našoj mladini družabnost in jo poučevati o pomenu in o potrebi bratskega podpornega zavarovanja. Mi smo trdno prepričani, da je naša domača Jednota veliko boljše za naše pripristo delavsko ljudstvo, kot so razne ameriške organizacije. Znamo je, da tolikšnih podpor in odskodnin ne plačujejo druge angleške organizacije kakor naša Jednota. Znamo nam je tudi, da se ameriške organizacije ne upravlja tako ekonomično kot se upravlja naša Jednota. Določbe o bolniških, odskodninskih in izrednih podporah naše Jednote, so večjega pomena kakor so določbe o posmrtninskih podporah. Mi člani odraslega oddelka znamo ceniti te dobrote in ugodnosti in naša dolžnost je, da to pojasnimo naši mladini kadarkoli nam je dana prilika.

Naša mladina s sedaj še ne more zavedati odgovornosti, katere bodo prišle na njihove rame ko dorastejo in ko pride čas, ko se bodo morali sami boriti za svoj obstanek. Za to naša dolžnost, da podučujemo mladino in da ji razjasnimo, kako potrebno je za človeka biti zavarovan za življenje, ter proti boleznim in nesrečam. Prepričati jih moramo, da jim nudi najboljšo ugodnost naša lastna organizacija. Če ne bomo vršili teh dolžnosti, bo večji del naše mladine šlo v tuje organizacije in nas bodo prezirali.

Vprašanje nastane, kako je sploh mogoče, vršiti predstojajoče dolžnosti in vzgojevati našo mladino za bodoče odraslo članstvo? Veliko lahko stori v tem oziru vsak družinski oče ali mati. Še več pa lahko stori društvo. Pri tem naj omenim slučaj društva Sv. Sreča Jezusa, št. 2 JSKJ, iz Ely, Minn. To društvo je pred nedavnim časom priredilo članom in članicam mladinskega oddelka primeren banket. Svoje male bratce in sestrice so povabili v dvorano, kjer so jim odborniki društva poudarili pomen Jednote in kaj Jednota prikaže od mladine. Nazadnje pa so mladino še primerno pogostili ter jim zagotovili, da jih bodo ob priliki zopet postregli, ako bodo ostali dobri in zvesti člani mladinskega oddelka ter odnoso odraslega oddelka. Po banketu se je mladina razšla z veselimi obrazi in z lepimi spomini v svojih mladih srcih. — Kar je storilo omenjeno društvo za svojo mladino je posnemanja vredno in zalet je, da bi se tudi druga društva začela zanimati po takem načinu za svojo mladino. Pomniti moramo to, da če se mi ne bomo sedaj zanimali za našo mladino, se tudi ona ne bo brigala za nas ko dorastejo in ko mi postanemo stari.

Delujmo torej z vsemi našimi močmi, za ohranitev naše lastne mladine!

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Iz urada vrhovnega zdravnika J. S. K. J.

RDEČA KRVNA TELESKA V URINU.

Rdeča krvna telesa v urinu so lahko posledica številnih vzrokov, kojih nekateri so resnejši kot drugi. Slučajno rdeče krvno telesa, ki ga vidimo v sedimentu urina, položena pod mikroskop, ni nikakor abnormalno stanje. Le kadar zapazimo večje število rdečih krvnih teles, znači to, da se nahaja kakor rana nekje v spolno-urinarjem traku. Rdeča krvna telesa lahko prihajajo iz ledvic, mehurja prostate ali uretre. Množina krvi je lahko tako majhna, da jo je mogoče zaslediti šele potem, ko se stavi urin v sredobežni aparat za približno pet minut ter preiše sediment zelo skrbno pod mikroskopom.

Nekateri bolj navadni vzroki krvi v urinu so: kameni v ledvicah, uretri ali mehurju, unetje ali poškodbe v ledvicah in mehurju, rane v mehurju. Pri možeh preko srednje starosti je kri v urinu lahko posledica nepravilno povečane prostate žleze. Pri mladih ljudeh pa je pogosto posledica napada gonoreje ali strikture. Kri najdemo v urinu žensk vsled onesčiženja tekom mesečnih tokov.

Če je bilo le par dečih krvnih teles v vašem urinu ter vam je kompanija izdala polico, je verjetno, da se je smatralo ta rdeča krvna

telesa kot za zelo majhne važnosti. Ne pozabite pa poslati našemu laboratoriju vsako leto vzorec urina za prosto preiskavo, da boste lahko prepričani, da ne zanemarjate stvari, ki se lahko razvije v zelo resno stvar.

GNOJNE CELICE V URINU.

Kadar so navzoče v urinu gnojne celice v velikih množinah napravijo urin motnim in urin daje tudi od sebe hud smrad. Najbolj navadni vzrok gnojnih celic je unetje mehurja, ki je znano kot Cystitis. Gnojne celice se pojavijo ponavadi kot posledica okuženja s kakim bacilom. Stanje je lahko posledica krajšnjih vzrokov, kot uretritis ali gonoreja. Še več let po napadu gonoreje najdemo gnojne celice v urinu, če ni bila gonoreja popolnoma ozdravljena. Unane se tudi lahko sluznica ledvic ter povzroči gnoj v urinu. Kadar je gnoj navzoč v večji meri kot le v sledovih, je ponavadi v urinu tudi nekaj beljakovine. Prav kot lahko sledi sklepni revmatizem napadu tonsilitis ali unetja mandljev, tako lahko tudi povzroči infekcija ledvic, mehurja ali uretre revmatizem ali srčno bolezen, če se infekcije primerne ozdravi.

Gnojne celice z beljakovino v urinu niso posledica Brightove bolezni in če se je par gnojnih celic našlo v vašem urinu ob času preiskave, je verjetno da niso bile nobene posebne važnosti, vendar pa je previdno, če nam pošljete vsako leto vzorec urina za prosto preiskavo.

Nekoliko o združenju.

White Valley, Pa.

Ker vidim v glasilu, da je vsakemu članu in članici JSKJ, določeno, da se lahko izrazi za združenje ali proti, zato naj tudi jaz povem svoje mnenje kot 22-letni član JSKJ. V prvi vrsti povem, da sem jaz proti združevanju in se prav čisto nič ne strahujem podpisati svojega imena.

V glasilu JSKJ, z dne 27. marca sem videl nekoliko o združenju in je bil podpisan "Belgoletni član". On je za združevanje, kar mi jaz nič ne zadržam. Samo na koncu izpoveda članka besed: Kot jaz izprevidim, so proti združenju oni, kateri so že postarani, ali pa živijo v smislu ruskega carskega režima, ker mislijo, ako se združimo, da jih bo takoj hudič vzel.

Na ta odstavek nekoliko odgovorim. Dopisnik bolj diši po ruskem carskem režimu. Da bi ga takoj hudič vzel se živega, ker si ne upa še svojega imena podpisati. Jako veliko se piše že par tednov o združevanju slovenskih Jednot in Zvez. Eden je za združevanje, drugi zopet proti. Bratje, opustimo napadanje, pa naj bo eden za združevanje ali pa proti. Verjemite, da bo boljše za vse, če se združimo ali ne. Vsak naj svoje misli pove, pa naj bo za ali proti. Jaz sem sam proti združevanju. Ako bo pa večina za, bom tudi jaz moral biti ali pa pustiti. Jaz sem sam član SNPJ, a nikakor ne pripoznam, na je ona najboljše, kakor nekateri kričijo. Mogoče bo kateri rekel, kako je to. Zatorej naj tukaj povem. Moj sin je bil član JSKJ. On je član JSKJ in SNPJ, ter pri vsakem društvu je zavarovan za \$2,00 na dan. On se je javil bolnim obena društva in karati. Doma je bil 13 dni in je dobil bolniške podpore.

Jaz mislim, da bi bilo dobro, da bi glavni ured izdal glasovnice, tako da bi vsak član in članica lahko glasoval(a) doma ali pa na seji. Veliko članov in članic se ne udeležijo seji, zato naj bi tudi ti imeli priliko za glasovanje.

Pa naj zadostuje od moje strani. Pozdrav vsem članom in članicam JSKJ, ter vselej velikomodu se praznike.

Juri Provie,
 član društva št. 116 JSKJ,
 v Edinburgu, Pa.

Člani in članice JSKJ, nikar se ne ustrašite. Pridite na dan in povejte svoje mnenje, pa naj bo za združevanje ali pa proti.

Kadar pa pride na glasovanje, naj vsak prej dobro premisli, kako bi glasoval.

Jaz mislim, da bi bilo dobro, da bi glavni ured izdal glasovnice, tako da bi vsak član in članica lahko glasoval(a) doma ali pa na seji. Veliko članov in članic se ne udeležijo seji, zato naj bi tudi ti imeli priliko za glasovanje.

Pa naj zadostuje od moje strani. Pozdrav vsem članom in članicam JSKJ, ter vselej velikomodu se praznike.

Juri Provie,
 član društva št. 116 JSKJ,
 v Edinburgu, Pa.

Dopisi in naznanila.

New York, N. Y.

Tem potem se naznanja članom in članicam društva "Orel" št. 90 JSKJ, da se vsi četrtletna seja, mesko tretje sobote, četrto soboto 26. aprila ob 8. uri zvečer v društveni dvorani. Vljudo prosim članstvo društva "Orel" št. 90, da vsi pridejo na sejo. Ako jih bo tako malo prišlo na sejo, sploh ni vredno, da bi plačevali za dvorano. Po hšah tudi ne bom vedno hodil za assessment kot do sedaj. Kdor ne bo plačal, se ga bo enostavno suspendiralo.

Z bratskim pozdravom vdani
 Valentin Orehek, tajnik.

Cleveland, Ohio.

Vsemu članstvu društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, se naznanja, da se vsi redna mesekna seja v nedeljo 20. aprila točno ob 8. uri pop. v novih prostorih S. N. Doma, (Vhod iz St. Clair Ave.). Zatorej se prosim vse članstvo, da se v polnem številu odzove temu povabilu, akoravno je na ta dan Velika nedelja, ker imamo več važnih stvari rešiti v prid društva.

Black Diamond, Wash.

Članom in članicam društva Marija Zvezda št. 22 JSKJ, se naznanja sledeče: Na redni društveni seji meseca marca je bilo predlagano, da se pozove vse članice in članice na sejo, katere se bo vršila dne 18. maja točno ob 1. uri popoldne v navadnih prostorih, ker so nekateri člani za to, da bi se društvo premestilo v naselbino Krajin, v kateri se nahaja nekaj članov omenjenega društva. Torej

je dolžnost vsakega člana, da se omenjene seje udeleži. Kadar se hoče ukrepati ukrepati kaj tako važnega, bi moral biti vsak član navzoč. Torej vpoštevatje to naznanilo.

Z bratskim pozdravom
 G. J. Porenta, tajnik.

VABILO

na veselico, katero priredi društvo Cirila in Metoda, št. 16 J. S. K. J. v svoji dvorani na Morrelville, Johnstown, Pa. v soboto, 26. aprila. Vljudo vabimo rojake in rojakinje domače in iz bližnje okolice, da se zabave mnogostevalno vdeležijo. Pričetek ob 7. uri zvečer. Igrala bo izvrstna godba. Za suha grla in prazne želodce bo izvrstno preskrbljeno. Torej nasvidenje!

Odbor.

VABILO NA VESELICO.

Društvo sv. Andreja štev. 84 JSKJ, v Trinidadu, Colo., priredi plesno veselico dne 27. aprila v Redman Hall v Starkville, Veseleca se prične popoldne. Vabimo vse Slovence in Slovenke, kakor tudi naše brate Hrvate in Hrvatice ter vsa podporná društva v okolici Trinidadu, ker bo svirala izvrstna češka godba. Upamo, da bo starih in mladih obojega sploh ganila sree. Za suha grla in prazne želodce bo preskrbel odbor. Upamo, da nas obiščete v večjem številu. Na veselo svidenje!

Društveni odbor.

† NAZNAILO IN ZAHVALA.

Podpisana javim soročnikom in znancom, da je preminul moj soprog in oče 6 otrok.

STEPHEN JENGICH

v starosti 47 let. Šel je vesel in zdrav na delo dne 4. aprila, a ni se bil dve uri v premagorovcu, ko se vsuje plast na njega. Taki so ga odklopali ter prepejali v bolnico, kjer je dne 8. aprila ob 5. uri zjutraj izdihnil svojo dušo. Pokojni je bil dolgoletni tajnik društva sv. Jurija št. 118 JSKJ, v Cokedale, Colo.

Tem potem se kar najlepše zahvaljujem njegovemu bratu Nick Jengichu in njegovi soprogi, kakor tudi vsem drugim, ki so stali ob njegovi strani v bolnici ter so bili meni v tolažbo. Najlepša hvala za darovane vence članom obel društev, h kojima je pripadal: dr. sv. Jurija št. 118 JSKJ, v Cokedale, Colo., in društva Hrvatske Zagednice v Pueblo, Colo. Nadalje so darovali: brat Nick Jengich in njegova soproga, zet Andy Balcich, sestra in zet Mary in Tony Brklich, nečak Martin Jengich, Tony Marovich, Tony Milosovich in Joe Dalsas; nadalje so darovali vence šolski otroci in znanji delavci (shopmen). Udeležba pri pogrebu je bila kljub slabemu vremenu velika, kar priča, da je bil med vsemi priljubljen. Tukaj zares mene žaljujoče vdevo in 5 otroci, v starem kraju pa enega sina. Bodi mu blag spomin!

Mary Jengich,
 Cokedale, Colo., 12. apr. 1924.

Žene kot varončiteljce na Čehoslovskem.

Pravkar se je ženam v čehoslovski republiki odprlo novo polje javnega udejstvovanja. V Kraljevem Gradcu je bial nameščena radi pomaunkanja veroučiteljica neka ženska za kateheta.

Seveda je pred tem napravila pred konzistorijem predpisano skušnjo. Nato je dobila službo, in pravijo, da se v nji izredno dobro obnaša.

Pred kratkim se je vršila v Wieringenu na Holandskem javna dražba pohištva in drobnarij nemškega kroprinca, ki jih je ta pustil na svojem prejšnjem bivališču in jih velel razprodati. Interesentov se je javilo izredno

Mary Jengich,
 Cokedale, Colo., 12. apr. 1924.

Žene kot varončiteljce na Čehoslovskem.

Pravkar se je ženam v čehoslovski republiki odprlo novo polje javnega udejstvovanja. V Kraljevem Gradcu je bial nameščena radi pomaunkanja veroučiteljica neka ženska za kateheta.

Seveda je pred tem napravila pred konzistorijem predpisano skušnjo. Nato je dobila službo, in pravijo, da se v nji izredno dobro obnaša.

Pred kratkim se je vršila v Wieringenu na Holandskem javna dražba pohištva in drobnarij nemškega kroprinca, ki jih je ta pustil na svojem prejšnjem bivališču in jih velel razprodati. Interesentov se je javilo izredno

Mary Jengich,
 Cokedale, Colo., 12. apr. 1924.

Žene kot varončiteljce na Čehoslovskem.

Pravkar se je ženam v čehoslovski republiki odprlo novo polje javnega udejstvovanja. V Kraljevem Gradcu je bial nameščena radi pomaunkanja veroučiteljica neka ženska za kateheta.

Seveda je pred tem napravila pred konzistorijem predpisano skušnjo. Nato je dobila službo, in pravijo, da se v nji izredno dobro obnaša.

Pred kratkim se je vršila v Wieringenu na Holandskem javna dražba pohištva in drobnarij nemškega kroprinca, ki jih je ta pustil na svojem prejšnjem bivališču in jih velel razprodati. Interesentov se je javilo izredno

Mary Jengich,
 Cokedale, Colo., 12. apr. 1924.

Račun med društvi in Jednoto

Za mesec marec 1924.

Stev. Društ. Dohodki Izdatki

1	\$ 647.36	\$ 1,404.67
2	489.40	204.06
3	190.14	217.00
4	123.60	32.00
5	206.62	20.00
6	510.43	162.00
9	478.52	151.00
11	127.74	115.00
12	287.01	141.00
13	117.12	500.00
14	93.56	
15	298.74	
16	265.80	230.00
18	446.00	103.00
20	334.07	60.00
21	312.90	12.00
22	214.52	111.00
25	408.39	219.50
26	453.05	255.00
27	108.19	11.00
28	101.82	219.00
29	215.90	140.00
30	551.54	1,477.00
31	224.87	141.00
32		99.00
33	254.69	20.00
35	181.20	110.00
36	649.29	202.00
37	989.25	269.33
39	351.43	1,261.00
40	285.35	571.00
41	95.60	218.00
42	254.01	105.00
43	113.61	
44	263.41	73.00
45	440.58	1,267.00
47	145.37	1,086.16
49	279.88	1,275.30
50	136.57	63.00
51	53.48	15.00
52	155.28	37.00
53	304.41	48.67
54	89.01	
55	173.87	12.00
57	176.08	51.00
58	174.90	14.00
60	98.80	
61	201.47	56.00
64	36.23	
66	192.33	151.00
68	135.73	68.00
69	68.25	59.00
70	252.03	94.00
71	300.27	568.00
72	43.95	
75	170.25	500.00
76	108.62	
77	175.04	16.00
78	195.45	1,046.00
79	39.31	19.00
81	92.31	18.00
82		41.00
83	40.86	
84	88.62	25.00
85	241.61	65.00
86	100.04	50.00
87	119.03	737.90
88	138.07	
89	186.72	149.00
90	55.36	
92		101.00
94	323.62	1,063.00
99	136.22	47.00
100	34.41	
101	110.78	
102	228.50	87.00
104	149.51	33.33
105	141.87	112
106	146.44	19.00
107	93.79	78.00
108	142.14	
109	103.54	93.00
110	103.54	
111	249.59	214.00
111	116.14	49.00
112	66.86	90.00
114	303.93	246.00
116	138.59	
117	53.55	
118	86.79	56.00
119	54.78	15.00
120	237.82	173.00
121	47.78	
122	333.82	543.00
123	43.77	
124	80.33	70.00
125	117.80	100.00
126	49.16	
127	34.67	
128	251.95	314.00
129	148.42	71.00
130	52.70	15.00
131	77.28	29.00
132	115.00	70.00
133	135.26	175.00
134	78.64	18.00
135	106.35	
136	55.07	
137	90.55	
138	85.12	255.00
139	57.71	
140	98.73	172.00

Stev. Društ. Dohodki Izdatki

Za mesec marec 1924.

Pradomovina človeka.

Znani češki antropolog profesor J. Matiegka je nedavno v reviji "Anthropologie", ki jo izdaja antropološki inštitut Karlove univerze v Pragi, napisal zanimivo študijo o vprašanju, kje je tekla zibelka človeškega rodu. V svojem referatu pričenja Matiegka s poročilom "Svetega pisma", ki sega nazaj v babilonsko tradicijo. Kakor Babiloneci so se tudi stari Egipčani smatrali za najstarejši ljudstvo. Rimski kronist Tragus Pompejus pa je bil mnenja, da so bili Seiti starejši kakor Egipčani, ker so pač severni deli polagoma se ohlajajoče, prvotno zaračene zemljске obale bili prej pripravi za prebivanje, in če je prej zemljo pokrivala voda, se je ozemlje Seitov, ki je imelo precej višjo lego, vsakor prej osušilo. Tudi srednji vek ni prišel preko teh nazorov.

Šele proučevanje narave početkom 18. stoletja je dovelo do tega, da so izsledovalci začeli iskati baravoslovni in obenem tudi arheoloških dokazov. Kot zibelko človeškega rodu so smatrali najprej tropične dežele. Za Evropo so govorili najdeni ostanki diluvialnega (predpotopnega) človeka. V glavnem pa je veljala Azija kot pradomovina človeškega rodu. Buffon in Bailly sta pradomovino človeka preložila na azijsko visoko planoto; pozneje so tej teoriji pritrdili Prichard, Wallace in drugi. Tudi Quatrefages je navajal zato trditve celo vrsto argumentov, vendar pa se je sam odločil za severno Azijo (Sibirijo). Drugi izsledovalci so se izjavili za tropični pas Azije ali za indozijski očetje. Klatsteli in Schoetensack sta šla še dalje, tja do Avstralije. Posamezniki so reklamirali prvega človeka za Severno Ameriko, (Kanado) ali Južno Ameriko. Več pritrjevanja je našla Afrika, na katero je že početkom 18. stoletja mislil Francouz Bory de St. Vincent. Tudi Darwin in Haeckel sta se iz razlogov razvojne teorije odločila za ta del sveta. Nekoliko časa je imela precej pristašev tudi hipoteza o šestem delu sveta, ki se je baje pozneje pogreznil v morje.

Presojajoč posamezne teorije, ki se opirajo v glavnem na kulturno zgodovino, paleontologijo in polantropologijo, na strukturo človeškega telesa in splošno biologijo, navaja prof. Matiegka, da se je s kulturno-zgodovinskega vidika upoštevala nekoč teza, da je pradomovino človeka iskati tam, kjer so se ohranila najprimitivnejša človeška plemena, torej v Avstraliji, Oceaniji in v jugovzhodni Aziji. Nasprotno pa nam priča prazgodovina, da so podobna primitivna plemena živela tudi drugod in da je zlasti evropski predpotopni človek duševno in telesno bil na nižji stopnji kakor katerokoli današnje živčeno plemo. Moglo pa bi se tudi domnevati, da je človek doma tamkaj, kjer je v svojem razvoju najbolj napredoval, torej v Evropi. Za to domnevo govorijo tudi najstarejše in najštevilnejše najdbe na evropskih tleh. Proti tej domnevi pa govori dejstvo, da Evropa ni bila vedno na prvem mestu kulturnega razvoja. Velike važnosti za določitev pradomovine človeškega rodu je brezdvomno teza, da je pradomovino iskati tam, kjer je pračlovek zapustil največ sledov svojega delovanja, kar bi pač bila Evropa; vendar pa je pri tem upoštevati okolnost, da ostali deli sveta še niso v enaki meri raziskani in proučeni.

V svrhu pojasnitve razmer prazgodovinskega človeka je služil tudi jezik. Quatrefages je zlasti lingvistično vprašanje napotilo, da je pradomovino človeka iskati v severni Aziji. Za azijsko visoko planoto se je izjavil Prichard, ker je tam domovina velikega dela domačih živali. V obsegu pa smemo reči, da govore najdeni predpotopni umetnin najbolj v Evropi, a drugi pojavi kulturne zgodovine bolj za Azijo.

S pomočjo argumentov, ki jih izvajal iz strukture človeškega telesa, je Wallace prišel do zaključka, da je domovina pračloveka visoka planota Azije, da pa je zadnje fazo svojega razvoja preživel v dolini. Temu nasprotuje mnenje sta zastopala Klatsteli in Schoetensack, ki trdita, da je človek uporabljal svoje noge za prijetanje, podobno kakor avstralski domačini še danes plezajo na visoka drevesa. Omenjena raziskovalca sta skušala opreti svoje trditve še z drugimi razlogi, a nista uspela s svojimi nazori, ker vse govori za to, da izhaja pračlovek iz krajev, ki niso bili z gozdom poraščeni. Po goleti človeškega telesa se tudi lahko sklepa, da njegova domovina ni bila daleč na severu; tudi njegova prvotna hrana — sadje in sočivje — kaže na toplo ali vsaj na zmerno podnebje.

Splošni biološki razlogi dopuščajo zaključek, da je bila pradomovina človeka nekeje na severni zemeljski obli, ne pa v Avstraliji ali v južni Ameriki in da ni bila to tropična pokrajina, marveč ozemlje s subtropičnim ali zmernim podnebjem. Upoštevajoč vse navedene okolnosti prihaja profesor Matiegka do zaključka:

Kot pradomovina človeka prihaja je pošten Evropa, Azija in Afrika, a tudi teh delih sveta odpadejo polarne dežele in tropične pokrajine, številne najdbe ostankov fosilnih antropoidov postavljajo Evropo na prvo mesto. Nista pa izključeni niti Azija, niti Afrika.

Ožji izbor je težaven. Postal pa bi tudi problematičen, če je človeški rod morebiti istodobno nastal na raznih krajih.

Prijeta vlomilska tolpa v Ljubljani.

Zadnje čase je bilo v Ljubljani izvršenih uveljavljenih vlomov in tatvin. Tako je bilo, kakor smo svojočasno poročali, na praznik sv. Jožefa izvršenih par 5 drznih vlomov. Poročali smo, da mora v Ljubljani vsekakor obstojati dobro organizirana vlomilska tolpa in ta trditve se je obistinila. Policija, ki je takoj vpregla vse svoje moči, da dobi vlomilce v roke, je te dni to nevarno svetrovsko tolopo, ki je razburjala vso Ljubljano, prišla v njenem blagorin in sicer na stanovanju čevljarskega pomočnika Frana Dobruna, bivajočega v ulici na Grad št. 9. Tu je bila zbrana lična družba, obstoječa poleg Dobruna še iz sedlarskega pomočnika Avgusta Prekuha, čevljarja Antona Bončarja in mizarja Josipa Kresala. Ta družba je bila brez posla, vendar so vsi živeli prav dobro, seveda na račun Ljubljancev. V stanovanju Dobruna so se ponavadi zbirali in tu so delali tudi načrte za svoje plodono vlogo, odnosno tatvine. Vloge so izvrševali skupno, ali pa so tudi posamezniki izvedli "soloakcije". Policija je lopove dolgo zasledovala in posrečilo se ji je dobiti naslednjega dne po vlonu pri Keršiču opke dveh sumljivih moških in žensk, ki so se na dan vlonu potikali okrog hiše. Na podlagi opisa je policija primerjala sumljive neznance z opisanimi in registriranimi v kriminalni razvidnici ter je kmalu uvidela, s katerimi ima opraviti. Predvsem je aretirane izdal vlon pri Keršiču, kjer je bilo v isti sobi vlonilno že pred dvema letoma. Zato je obstojal sum, da utegnejo biti vlonilci isti kot prikrat in ta sum je bil upravičen. Na podlagi teh podatkov in poizvedb so se napotili detektivi v Dobrunovo stanovanje, kjer so omenjene zasledili. Prekuha, ki je bil menda kolovodja te družbe, je skušal pobegniti skozi okno, vendar so ga agenti prijeli. Ko so vlonilce prepeljali h konfrontaciji na policijo, je skušal Prekuha še enkrat pobegniti in je zbežal po stopnicah ter jo pihal proti kočniku. Prijeli pa so ga vseeno. Pri dolgotrajnem zaslišanju so aretiranci priznali sledeče vloime: Pri Keršiču v Šiški, v bufi na dolenskem kolovozu, poskušeni vlon pri čevljarju Dolencu v Florjanski ulici, vlon v izložbeno okno trdnice Bračko na Dunajski cesti, vlon v stanovanje gostilničarke Lovšin v Gradščini, vlon v gostilno Bizjak na Tržaški cesti, poskušeni vlon pri dr. Pirou v Sodni ulici, vlon v stanovanje Štefanije Klemenec na Vožarskem potu št. 1, vlon v podstrešje Sodne ulice št. 6, vlon pri starinarstvu Mariji Prekuh in

preživel v dolini. Temu nasprotuje mnenje sta zastopala Klatsteli in Schoetensack, ki trdita, da je človek uporabljal svoje noge za prijetanje, podobno kakor avstralski domačini še danes plezajo na visoka drevesa. Omenjena raziskovalca sta skušala opreti svoje trditve še z drugimi razlogi, a nista uspela s svojimi nazori, ker vse govori za to, da izhaja pračlovek iz krajev, ki niso bili z gozdom poraščeni. Po goleti človeškega telesa se tudi lahko sklepa, da njegova domovina ni bila daleč na severu; tudi njegova prvotna hrana — sadje in sočivje — kaže na toplo ali vsaj na zmerno podnebje.

Splošni biološki razlogi dopuščajo zaključek, da je bila pradomovina človeka nekeje na severni zemeljski obli, ne pa v Avstraliji ali v južni Ameriki in da ni bila to tropična pokrajina, marveč ozemlje s subtropičnim ali zmernim podnebjem. Upoštevajoč vse navedene okolnosti prihaja profesor Matiegka do zaključka:

Kot pradomovina človeka prihaja je pošten Evropa, Azija in Afrika, a tudi teh delih sveta odpadejo polarne dežele in tropične pokrajine, številne najdbe ostankov fosilnih antropoidov postavljajo Evropo na prvo mesto. Nista pa izključeni niti Azija, niti Afrika.

Ožji izbor je težaven. Postal pa bi tudi problematičen, če je človeški rod morebiti istodobno nastal na raznih krajih.

Prijeta vlomilska tolpa v Ljubljani.

Zadnje čase je bilo v Ljubljani izvršenih uveljavljenih vlomov in tatvin. Tako je bilo, kakor smo svojočasno poročali, na praznik sv. Jožefa izvršenih par 5 drznih vlomov. Poročali smo, da mora v Ljubljani vsekakor obstojati dobro organizirana vlomilska tolpa in ta trditve se je obistinila. Policija, ki je takoj vpregla vse svoje moči, da dobi vlomilce v roke, je te dni to nevarno svetrovsko tolopo, ki je razburjala vso Ljubljano, prišla v njenem blagorin in sicer na stanovanju čevljarskega pomočnika Frana Dobruna, bivajočega v ulici na Grad št. 9. Tu je bila zbrana lična družba, obstoječa poleg Dobruna še iz sedlarskega pomočnika Avgusta Prekuha, čevljarja Antona Bončarja in mizarja Josipa Kresala. Ta družba je bila brez posla, vendar so vsi živeli prav dobro, seveda na račun Ljubljancev. V stanovanju Dobruna so se ponavadi zbirali in tu so delali tudi načrte za svoje plodono vlogo, odnosno tatvine. Vloge so izvrševali skupno, ali pa so tudi posamezniki izvedli "soloakcije". Policija je lopove dolgo zasledovala in posrečilo se ji je dobiti naslednjega dne po vlonu pri Keršiču opke dveh sumljivih moških in žensk, ki so se na dan vlonu potikali okrog hiše. Na podlagi opisa je policija primerjala sumljive neznance z opisanimi in registriranimi v kriminalni razvidnici ter je kmalu uvidela, s katerimi ima opraviti. Predvsem je aretirane izdal vlon pri Keršiču, kjer je bilo v isti sobi vlonilno že pred dvema letoma. Zato je obstojal sum, da utegnejo biti vlonilci isti kot prikrat in ta sum je bil upravičen. Na podlagi teh podatkov in poizvedb so se napotili detektivi v Dobrunovo stanovanje, kjer so omenjene zasledili. Prekuha, ki je bil menda kolovodja te družbe, je skušal pobegniti skozi okno, vendar so ga agenti prijeli. Ko so vlonilce prepeljali h konfrontaciji na policijo, je skušal Prekuha še enkrat pobegniti in je zbežal po stopnicah ter jo pihal proti kočniku. Prijeli pa so ga vseeno. Pri dolgotrajnem zaslišanju so aretiranci priznali sledeče vloime: Pri Keršiču v Šiški, v bufi na dolenskem kolovozu, poskušeni vlon pri čevljarju Dolencu v Florjanski ulici, vlon v izložbeno okno trdnice Bračko na Dunajski cesti, vlon v stanovanje gostilničarke Lovšin v Gradščini, vlon v gostilno Bizjak na Tržaški cesti, poskušeni vlon pri dr. Pirou v Sodni ulici, vlon v stanovanje Štefanije Klemenec na Vožarskem potu št. 1, vlon v podstrešje Sodne ulice št. 6, vlon pri starinarstvu Mariji Prekuh in

preživel v dolini. Temu nasprotuje mnenje sta zastopala Klatsteli in Schoetensack, ki trdita, da je človek uporabljal svoje noge za prijetanje, podobno kakor avstralski domačini še danes plezajo na visoka drevesa. Omenjena raziskovalca sta skušala opreti svoje trditve še z drugimi razlogi, a nista uspela s svojimi nazori, ker vse govori za to, da izhaja pračlovek iz krajev, ki niso bili z gozdom poraščeni. Po goleti človeškega telesa se tudi lahko sklepa, da njegova domovina ni bila daleč na severu; tudi njegova prvotna hrana — sadje in sočivje — kaže na toplo ali vsaj na zmerno podnebje.

Splošni biološki razlogi dopuščajo zaključek, da je bila pradomovina človeka nekeje na severni zemeljski obli, ne pa v Avstraliji ali v južni Ameriki in da ni bila to tropična pokrajina, marveč ozemlje s subtropičnim ali zmernim podnebjem. Upoštevajoč vse navedene okolnosti prihaja profesor Matiegka do zaključka:

Kot pradomovina človeka prihaja je pošten Evropa, Azija in Afrika, a tudi teh delih sveta odpadejo polarne dežele in tropične pokrajine, številne najdbe ostankov fosilnih antropoidov postavljajo Evropo na prvo mesto. Nista pa izključeni niti Azija, niti Afrika.

Zanimivosti o človeškem ustroju.

Naše človeško znanje je kljub temu, da se s ponosom hvalimo, kako smo učeni, še vedno zelo majhno. Koliko je na primer stvari, za katere ne vemo in jih ne vidimo, čeprav so v naši neposredni bližini in čeprav jih poznamo in vidimo bitja, ki so neizmerno nižja od nas, krona stvarstva. Ultraviolettne žarke smo morali mi komaj odkriti, ko so jih rastline "poznale" in "videle" že od vsega začetka. Mi jih še danes s prostim očesom ne vidimo, ko se rastline obračajo proti njim, ker so jim potrebni za življenje. Poglej mo prebivalce morskih globin, ki živijo neprestano v večni temi in vendar se sprehajajo prav okretno in v veselo semtertja in si iščejo hrane. Le nekatere redkoštevne teh živali so opremljene s "svetilnicami", s svojo lastno svetlobo; druge je ne rabijo, ker jim vid navedenec druga čutila ali pa vidijo tudi taki temi, kjer človek absolutno ničesar ne more razločiti. Naše človeške ribice, ki živijo v kraških podzemskih vodah so slepe, niti oči nimajo pa jim to ni prav nič na kvar. Kakšen revež je nasprotno človek, ki po nesreči izgubi oči ali se je že rodil slep!

Med našimi domačimi živalimi so mačke tiste čarovnice, ki vidijo različno tudi še tam, kjer po našem mnenju popolna temna. Ena ko vidi v temi tudi nekatere ptice, nočni metulji, žuželke itd. V novejšem času pa so naravoslovci dognali, da bolhe, ki se sprehajajo po naših telesih pod obleko ali pod odejo, kjer je popolnoma temno, vidijo prav tako različno kakor mi v sobi razsvetljeni z električno žarnico. Še več, bolham je naše telo svetlo kakor razbeljena železna peč. Mrzle peči mi v temni sobi ne vidimo, moramo jo komaj visoko razgreti, da nam postane vidna; bolhi zadostuje že, da je kako telo razgreto do 37 stopinj Celzija, da ga vidi v takem stanju kakor mi v razbeljenem. Naše telo je pri 37 stopinjah torej že svetlo, samo da je za naše oči ta svetloba še mnogo prebleda, da bi jo zaznali.

To razkritje je zelo zanimivo in odkriva pet do razrešena nešteta drugih problemov. Prekaterimi smo stali doslej brez moči. Vsa topla telesa, se da iz tega sklepati, so tudi svetla, razžarjena od svoje lastne svetlobe, to svetlobo pa opazijo lahko samo nižje in na temo zavajene živali, ker jim je to potrebno za ostanje. S tem je znova potrjena teorija o prilagoditvi. Vsaka žival in vsaka rastlina je opremljena s takim čutili, kakor potrebuje za svoj obstoj in ohranbo. Obenem pa dokazuje to odkritje tudi, da je na zemlji mnogo, mnogo stvari in pojavov, katerih ne poznamo, čeprav živimo sredi njih. Le polagoma odkrivamo skrivnosti narave in se čudimo njeni kompliciranosti in skrivnostni dovršenosti.

Kako je Churchill sprejel vesti o svojem volilnem porazu.

Angleški politik Winston Churchill je kakor znano, pri zadnjih naknadnih volitvah v angleški parlament propadel. Vest o porazu mu je prišla docela nepričakovano. Do zadnjega trenutka je namreč upal na svojo zmago. Ko je prejel vest, da je propadel, je prebledel, se zamajal in začel prepaden buljiti predse. Nato si je začel griziti ustnice in ko se je s težavo zbral, se je odpeljal domov lečti težki udarec. Churchillova žena pa je doznala o močnem porazu na volitvah, kjer je bruhnila v krčevit plač. Manjkal je malo, da se ni onesvestila. Nato so jo znanci spremili v stanovanje.

tatvina pri Orehu v Kolodvorski ulici. Pri tatvinah je sodelovala tudi 16letna školastika. Policija nadaljuje s poizvedbami in bo potek nadaljne preiskave pokazal, da-li so pri vlonih in tatvinah udeleženi tudi drugi.

Izpred sodišča.

Strašen dvoboj s sekirama.

V Vladimirovcu sta se nasclila Stana in Janko Sankovič. Janko je bil za časa vojne dobrovoljec. Po vojni se je vrnil v svojo vas Kozaperovec, kjer se je priženil k vdovi Stani. Ko je dobil kot dobrovoljec 8 jutrov zemlje v Vladimirovcu, je nagovoril Stano, da proda svoje posestvo in gre z njim na nov dom v Vladimirovec. Stana je pristala na to ponudbo. V Vladimirovcu je Janko Sankovič zapravil denar, katerega je Stana dobila za svoj dom. Ko sta bila mlada zakonska brezdenarja, je prišel Sankovič poditi svojo ženo Stano od sebe. Med zakonskima je vladala strašno življenje: večni prepiri in pretepi. Nekega večera je prišel Janko Sankovič pijan domov in pričel zopet besneti proti ženi, dokler ni segel po sekiri. V obrambi je Stana tudi pograbila sekiro in nastala je borba za življenje in smrt. Pred sodiščem je Stana dvoboj s sekirami popisala takole: "Ko je moj prvič zamahnil, sem mu udarec odbila s svojo sekiro. Pravtako se mi je posrečilo odbiti udarec drugič. Moževa sekira je odletela ob držaju moje sekire in sem bila le nekoliko ranjena po roki. V tretje so najine sekire zadele v celo, da se je zaiskalo železo. V četrto je moj mož zamahnil nekoliko višje, a jaz nižje. Pri tem udarcu se je moj zgrudil ranjen na tla in na mestu umrl." Za tem udarcem je Stana še dvakrat udarila z ušesi sekire svojega moža po glavi. Pred sodiščem je bila Stana Sankovič oproščena za smrti udarec, ki ga je prizadejala možu, ker je sodnik smatral, da je ravnila v silo branu. Obsojena je bila le za zadnja dva udarca po že padlem možu, ker je preokročila silobran. Sodba se glasi na 3 mesece zapore.

Trije vinaki bratci

so se vračali dne 7. decembra lanskega leta precej močno natrpani proti domu v Sromlje. Medtem ko so se celo noč dobro razumeli, jih je jutranja zarja spravila v nevoljo in prepri, pri čemur je delavec Alojzij Lapuh trikrat zasadel nož v Miho Kostanjek in ga precej hudo poškodoval. Pred celjskim okrožnim sodiščem se je zagovarjal, da ga je Kostanjek preveč stiskal za vrat. Obsojba se je glasila: 2 meseca poostrene ječe.

Precej draga šala.

V neki gostilni v Arelinu pri Vojniku sta se dne 26. decembra 1923 delavca Alojzij Špes in Karl Stante za šalo ravnala in vzdigovala. Ko sta pa naenkrat oba padla, je priskočil Špesov brat Franc in je na tleh ležečega Stanteja udaril s tako silo po obrazu, da mu je zrahljal več zobov ter strl nosno kost. Preuiskjeval bo svoj čin dva meseca v celjskih zaporih pri postu in na trdem ležišču.

Nevarna tatica

je neka bivša služkinja in natakarica Franca Šimenecva, ki je sedaj nekeje na Hrvaškem. Oloženica je, da je ukradla svoji tovarišici 5 bankovcev po 100 dinarjev Čevlje, klub in denar, ki se je izposledila pri neki drugi tovarišici, češ, da gre v posredovalnico za službo. Tudi iz zavoda sv. Marthe je odšla več rjuh in perila. Ina pa brčkane še več drugih grehov nad sabo. Poslala je pismen zagovor, češ, da je morala vse to izvršiti kakšna njena tovarišica, ki se je izelajala pod njenim imenom. Obsojena je bila v odsotnosti na 4 tedne strogega zapore poostrenega s pesti in trdnim ležiščem.

Tatinska služkinja.

Ana Omeje, doma iz Radomelj, je služila na Viru. Kar naenkrat je začela piti in domači so opazili, da se je skoro dnevno opijanjala. Stvar se je domačim zdelo sumljiva. Pazili so na služkinjo in izsledili končno, da je ukradla Gruntalovi Franciški, ki so jo vzeli pri tisti hiši za svojo, 5 bankovcev po 100 dinarjev. Denar je imela shranjen v omari. Omejevo je premagala skušnjava in lepa prilika je je napravila za tatice. Neredna je bila samo v toliko, da je začela popivati in je večkrat menjala stočinarske bankovce. Obsojena je bila na 2 meseca težke ječe in mora povrniti Gruntalovi 300 dinarjev. Omejeva je bila tako huda, ko je začela razsodbo, da je rekla: "Na bom j'h n'kol daja, zato k' j'h nisem uzeval!"

Razne žalitve.

Josip Grča, pol. detektiv v Dol. Lendavi v Prekmurju, je v gostilni v Tečnovih izjavil, da se pri obcini vrše same goljufije in da bo dal vse zapreti. Janoš Krpal je pa v gostilni v Gor. Lendavi obdolžil orožnike, da v službi agitirajo in politizirajo ter obenem ozmerjal s psovskimi getenta Januša Vido. Pri okrožnem sodišču v Mriboru je bil Grča obsojen na 500 Din denarne globe, oziroma na 10 dni zapore, Krpal pa na 2000 Din denarne kazni, oziroma na 5 dni zapore.

Gostilničar Fran Velner iz Pine pri Lendavi je ozmerjal službojučega finančnega stražnika Vojte na Večaja. Pred okrožnim sodiščem v Mariboru je bil obsojen na 1000 Din denarne kazni, oziroma 1 mesec dni zapore. Delavec Peter Poročnik iz Mariburga je rekel sodniku Jakobu Kandriču, da ga hoče z goljufijo napraviti za četa s tem, da mu je predložil v podpis sodnijski zapisnik. Okr. sodišče v Mariboru je

z njegovo izvoljenko in mu je rekel, naj si kupi svoje dekle, ako hoče plesati. Tudi je pograbil za kozarec ter ga hotel vreči v svojo tekmeča kar je pa preprečil gostilničar in postavil vročekrvnega Sodina na cesto. Ko je bilo navidezno že vse pomirjeno, je pa prišel na cesto obdolženi Brečko in začel iskati Sodina, ki se je skrival za hrbet nekega drugega gosta. Ko ga je čez nekaj časa vendarle zagledal, ga je "štihnil" preko branicelje rame na glavo in ga težko poškodoval. Okrožno sodišče v Celju ga je obsojilo na tri mesece težke ječe.

Občutna kazen.

Posestnik I. R. je žalil gospo M. N. v Mariboru s tem, da je proti drugim osebam trdil, da krade gospa svojemu možu denar. I. R. je bil tožen in pri okrajnem sodišču obsojen na 2500 Din denarne kazni. Proti tej razsodbi se je pritožil. Pri vzkleni razpravi dne 27. marca je bila njegova kazen znižana na 1000 Din, ker se je med tem časom poravnal z gospo M. N.

Vsem godecem in plesalcem želim vesele velikonočne praznike.

ANTON SIMČIČ

Član orchestra "Moderni cigani".

14700 Thames Avenue

CLEVELAND, O.

Voščin veselo Velikonoč.

BUKOVNIK STUDIO

v Slovenskem Domu, Cleveland, O.

Podružnica: 7033 Superior Ave., Cleveland.

Vesele velikonočne praznike želim svojim odjemalcem ter se priporočam še v bodoče

JOHN BRADAČ

v Slovenskem Narodnem Domu

4413 St. Clair Avenue

CLEVELAND, O.

Vesele velikonočne praznike želi —

Ignac Slapnik

PRVI SLOVENSKI CVETLIČAR

Trgovina v Slovenskem Domu.

6120 St. Clair Avenue

6419 St. Clair Avenue

PRIPOROČAM SVOJO TRGOVINO Z MODNIM BLAGOM

ANTON GUBANC

16725 Waterloo Road

Cleveland, Ohio

Najboljša pot

da si zajamčite dovolj sredstev za bodoče potrebe in prilike je potom naložitev vaših prihrankov v dobre, zdrave bonde, kakoršne kupujejo banke za svoje lastne sklade.

V slučaju potrebe se lahko taki bondi premenjajo v gotov denar ter donajajo od 5% do 7% obresti.

OTIS & CO.

CLEVELAND

John F. Perko, zastopnik

POMOJILA NA NEPREMIČNINE

Naši rojaki lahko dobijo pri nas prvi mortgage na hiše in posestva v New Yorku in Brooklynu.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York

Rojaki v Little Falls, N. Y., podpirajte podjetja, ki oglašujejo v našem listu

NAJVEČJA ZALOGA MOŠKIH OBLEK PO
ZMIRNI CENI

POSKUSITE IN PREPRIČAJTE SE.

The Grogan Store, Inc.

Little Falls & Herkimer, N. Y.

STANDARD PLUMBING & HEATING COMPANY

40 W. Main Street

Tel. 479

ARCOLA KOTLI IN RADIJATORJI

ANN STREET GARAŽA

Moon in Gardiner kare.

Splošna popravila. Tel. 630.

ROY WEAVER

VSE ZA ELEKTRIKO

Zaloga električnih potrebščin.

Telephone 312 J

Odprite svoj dom z elektriko.

ALLEN & BOWERS

OBLEKE ZA MOŠKE IN FANTE.

Največ, kar morete dobiti za svoj denar.

J. R. TAYLOR & COMPANY

"The Winchester Store"

PUSKE IN MUNICIJA — PYREX IN ALUMINIUM ROBA

SPLOŠNA ZALOGA ŽELEZNIČNE.

543 E. Main Street Little Falls, N. Y.

VESELE PRAZNIKE VAM ŽELI

FRANK MASLE, Zastopnik "G. N."

**Postavite se za
Velikonoč.**

KUPITE DOBRO URO

NA ODPLAČILA

Plačali boste \$3 na roko in po \$1 na teden za dobro Elgin, Waltham, Illinois ali South Bend uro.

Dolgi obroki brez posebnih stroškov.

HAROLD J. DUBOIS

568 Main Street

Rogers Ash Inc.

ZAVAROVALNICA IN

ZEMLJIŠKA PISARNA.

Kadar hočete kupiti hišo, pridite ter se ogledate pri nas v Burrell poslojpu, — Little Falls, N. Y.

ZANESLJIVA BANKA

Plačuje na v'oge

4%

obresti.

HERKIMER COUNTY

TRUST COMPANY

Little Falls, N. Y.

POZOR!

V slučaju, da nameravate delati novo hišo, ali popravljati staro, obrnite se na —

J. F. JORDAN, Generalni kontraktor

510 W. Main Street

CENE ZMERNE

POPOLNA ZALOGA OBLEK za MOŠKE in FANTE

MAX NATHAN

595 E. Main Street

vogal Main & Mary St.

VELIKONOČNA DARILA!

G. A. OPPEL & SON

TRGOVINA ZLATNINE

Ustanovljena 1897.

Posebna cena za moške in fantovske obleke za Velikonoč. — Klobuke in kape.

M. L. GOLDSTONE

nasproti Hotel Richmond

I. H. GODIN

Obleke za moške in fante

T. & J. DASEY

Perilo, suknje in obleke.

HIŠA DOBREGA BLAGA

Willcox Watts & Co.

ZAVAROVALNICA

Telephone 119 J

16-18 W. Main St., Little Falls

Little Falls National Bank

Plačuje 4% obresti na

uloge.

PEČI, KUHINJSKE PEČI IN GRELOI, ZIDANE PEČI

John Waldvogel & Son

556 Main Street

LITTLE FALLS, N. Y.

MALONE & O'ROURKE

Izborna plumbarja.

N. ANN STREET

MELVIN & MARTIN

FORD

CARS — TRUCKS — TRACTORS

Supplies & Accessories

O'ROURKE & HURLEY

ČISTA ZDRAVILA

ZDRAVNIŠKI RECEPTI

H. C. BELLINGER

PEČI, ŽELEZNINA in

KROVSTVO

522 E. MAIN STREET

KEMPFS-OVA PRODAJALNA MUZIKALIJ

Avtomatični klavirji, Sonora, Victrola in Brunswick gramofoni.

Popolna izbira Victor plošč

Pridružite se Xmas Klubu.

LITTLE FALLS & DOUGHERVILLE, N. Y.

Iz dežele najstrastnejših igralcev.

Piše Edvard Hungerford.

To pismo je pisano na farmi, a kakšna je ta farma! V Združenih državah smo vajeni smatrati se precej obsežnim farmerjem. Dosti govorimo o obsegu, uspešnosti in drugih lastnostih naših velikih farm na Srednjem zapadu in v zapadnih državah. Največje teh farm pa je komaj mogoče primerjati z veliko farmo, na kateri živim sedaj. — Central Canagua. Tudi ne more nobena ameriška farma prekašati glede uspešnosti to farmo, obsegajočo 300,000 akrov.

Toliko prostora namreč zavzema ta farma. Več kot šestdeset milj je od enega konca farme pa do drugega. Tekom poletne sezone je več kot 12,000 delavcev zaposlenih na njej. Celo v najbolj nezaupljivih tednih leta ne pade število delavcev, zaposlenih na tej farmi, pod eno tretino zgoraj omenjenega števila.

Od teh 300,000 akrov je več kot 100,000 posvečenih izključno pridelovanju sladkornega trsa. Ostalo ozemlje je v rezervi, tudi za pridelovanje sladkorja. Ceni se, da ni mogoče bogate deviške grobe province Camaguey izčrpati za sladkorni trs še najmanj petdeset let. Vsled tega bo treba še precej časa, da bodo vse sladkorne možnosti Centralne Canague izčrpane. Ko bo prišel končno ta čas, bo naša plantacija kako drugo rastlino, ki bo stopila na mesto trsa.

Centralna Canagua je stara komaj deset let. Pred nekaj deset leti je bil celotni severni del province Camaguey divjičina. Po posekan gozd in pragozd. Par starih španskih družin se je bomo preživljalo s prasičjerejo. Celo ozemlje je bilo izpostavljeno neprestanim napadom banditov in

guerilla-borilecev, ki so se nazivali "revolucionarje".

Pred prihodom železnice v ta del Cube je prihajal neki mlad mož iz Havane, potomec ene najstarejših kubanskih družin ter graduiran z Yale vseučilišča, v to divjino, pregledal ozemlje ter sklenil, da je sposobno za proizvodnjo sladkorja. Takrat je že izbruhnila vojna. Eden učinkov vojne je bil, da je bila odrezana skoro ena tretina svetovne produkcije sladkorja. Tedaj se je mudila Cubi prilika, da proizvede vsaj toliko sladkorja, da bi se zadostilo največjim potrebam za velniških narodov. Cuba se je pripravljala in raditega je tudi odhajal Antonio Mendoza v divjino, po nevarnih in samotnih poteh severnega dela province Camaguey.

Izčiščenje ozemlja ter ustanovitev plantacije pa je bilo leta 1916 lažje rečeno in zasnovano kot pa storjeno. Ta severna obala Cube je bila ob onem času povlečeno revolucionarja, premetenega moža, ki je nekoč kandidiral za mesto podpredsednika kubanske republike. Mendoza ga je našel ter se pričel pogajati z njim. — Kot veste, sem član ene najstarejših družin a Cubi. — je rekel Mendoza. — Družina uživa že dolgo časa sloves, da drži svojo besedo. Vi ste poraženi ter se tega dobro zavedate. Ali hočete iti z menoj na konferenco s federalnim generalom? Gledal bom na to, da boste lahko povsem varno zapustili deželo.

Po daljši razpravi je revolucionar privolil v to. Prepričan je postal, da ne more nikamor s svojimi boji. Mendoza je odjahal na to nazaj v zvezni glavni stan, kjer so ga pa povsem hladno informi-

rali, da bo revolucionar ustreljen naslednje jutro.

Zopet je Mendoza odjahal kot divji, kajti življenje človeka je bilo na tehtnici. Telefoni na dolge razdalje niso bili takrat še navadna naprava na Cubi. Konecno je prišel do telefona, poklical predsednika Menocela ter izposloval od njega pomiloščenje moža, kateremu je dal svojo besedo. Par dni pozneje je odpotoval ustaški general iz nekega malega pristanišča v Nassau, na Bahamas otočju.

Posteno postopanje je na ta način ustvarilo velikansko plantažo. V kratkih dvajsetih mesecih najbolj intenzivnega dela je bil velik del gozda izčiščen in ozemlje je postalo sposobno za proizvodnjo sladkornega trsa.

Če stoji človek v tem delu leta na vrhu sladkornega mlina ter se ozira naokrog, se mu nudi sicer priprst, a veličasten prizor. Polja so izmenoma črna, rmen ali zelena. Črna so tam, kjer se je zoralo zemljo za prihodnjo setev. Rmen so tam, kjer se je sladkorni trs že porezalo in zelena, kamor se niso dospeli delavci s svojimi ostrimi "mochas" ali dolgi mi noži.

Sladkorni mlin je centralna točka delavnosti na taki plantaciji kot je ta. To je živčno središče farne. Akri, ki se raztezajo naokrog, so razdeljeni v podfarme ali kolonije, ki obsegajo po dva do pet tisoč akrov. Vsaka teh majhnih kolonij je v nekaj plantaznik, katerega imenujejo na Cubi "colono". Ta colono prodaja svoj sladkorni trs mlinu za določen denar. Colono pa mora najti sam svoje delavce, može, ki režejo sladkorni trs ter druge, ki ga vozijo v mlin na svojih velikih vozovih, v katere so vpreženi močni voli. Tako v teoriji kot praksi temelji proizvodnja sladkorja na Cubi na pristni delitvi dobičkov. V tem ali onem letu, ko je pridelek sorazmerno majhen in cena visoka, si lahko vsakdo zasluži dosti denarja. Znano je, da je napravil marsikateri colono v eni sami dobri seziji en milijon dolarjev dobička. S tem denarjem si lahko privoči karo za \$18,000, v kateri se vozi po trgu Santiagu pri večernih koncertih. Ne smemo pa pozabiti tudi suhih let, na katere mora biti plantažnik pripravljen.

Domačini sami spoznavajo, da je prav slabo, če vlada prevelika prosperiteta, kot če napoči doba pihih zaslužkov. S strahom se spominjajo dni izobilice pred tremi leti, ko je poskočila cena sladkorja na naravnost nezaslišano višino 22 centov za funt surovega sladkorja v mlinu samem. Velikanskim zaslužkom je sledila praveca orgija zapravljanja. Ko je nato sledil padec v ceni ter se je dobilo le še dva centa za funt surovega sladkorja, so pričele propadati banke in velikanstva bogastva so se stajala preko noči. Obup se je pojavil v vseh slojih prebivalstva.

Ali se bo tudi v letošnji seziji pričel ples milijonov? To vprašanje si stavlja vsak treznomislec Cubane v sedanjem času. Res je, da znaša cena surovega sladkorja v tem trenutku pri mlinu le 5 centov in pol, kar je seveda komaj mogoče primerjati z najvišjo ceno 22 centov za funt. Pet centov in pol pa je še vedno za en cent ali poldrugi cent preveč kot je dobro za Cubo samo. To ni mo- je lastno mnenje, pač pa mnenje tujca, ki je bil v tem času v Cubi. Ali se bo tudi v letošnji seziji pričel ples milijonov? To vprašanje si stavlja vsak treznomislec Cubane v sedanjem času. Res je, da znaša cena surovega sladkorja v tem trenutku pri mlinu le 5 centov in pol, kar je seveda komaj mogoče primerjati z najvišjo ceno 22 centov za funt. Pet centov in pol pa je še vedno za en cent ali poldrugi cent preveč kot je dobro za Cubo samo. To ni mo- je lastno mnenje, pač pa mnenje tujca, ki je bil v tem času v Cubi.

je prav slabo, če vlada prevelika prosperiteta, kot če napoči doba pihih zaslužkov. S strahom se spominjajo dni izobilice pred tremi leti, ko je poskočila cena sladkorja na naravnost nezaslišano višino 22 centov za funt surovega sladkorja v mlinu samem. Velikanskim zaslužkom je sledila praveca orgija zapravljanja. Ko je nato sledil padec v ceni ter se je dobilo le še dva centa za funt surovega sladkorja, so pričele propadati banke in velikanstva bogastva so se stajala preko noči. Obup se je pojavil v vseh slojih prebivalstva.

Ali se bo tudi v letošnji seziji pričel ples milijonov? To vprašanje si stavlja vsak treznomislec Cubane v sedanjem času. Res je, da znaša cena surovega sladkorja v tem trenutku pri mlinu le 5 centov in pol, kar je seveda komaj mogoče primerjati z najvišjo ceno 22 centov za funt. Pet centov in pol pa je še vedno za en cent ali poldrugi cent preveč kot je dobro za Cubo samo. To ni mo- je lastno mnenje, pač pa mnenje tujca, ki je bil v tem času v Cubi. Ali se bo tudi v letošnji seziji pričel ples milijonov? To vprašanje si stavlja vsak treznomislec Cubane v sedanjem času. Res je, da znaša cena surovega sladkorja v tem trenutku pri mlinu le 5 centov in pol, kar je seveda komaj mogoče primerjati z najvišjo ceno 22 centov za funt. Pet centov in pol pa je še vedno za en cent ali poldrugi cent preveč kot je dobro za Cubo samo. To ni mo- je lastno mnenje, pač pa mnenje tujca, ki je bil v tem času v Cubi.

Domnevam, da vem, kaj mislijo ti može. Prva posledica visokih cen sladkorja je nemir med delavstvom. Trgovci v velikih in majhnih mestih, ki debavljajo delavstvu živila, obleko in druge potrebščine, zavohajo skoro prvi povisjanje cen sladkorja. Ti trgovci so barometri, ki kažejo pot. Takoj pričnejo višati svoje cene. Posledica povisjanja cen pa je, da pričnejo delavci vprek zahtevati višje plače. Delavstvo na Cubi ni sicer posebnost dobro organizirano, a predstavlja vendar velikansko silo, v političnem oziru in tudi v drugih. Stavke niso nikakor neznane na Cubi. V mrzličnih dneh letne sladkorne kampanje, ko šteje vsak dan, vsaka ura in skoro vsaka minuta številne dolarje, je

stavka delavcev, ali na polju ali v sladkornih mlinih naravnost narodna nesreča. Zahtevam za višje plače je treba ugoditi na mestu. Tokom najmanj petih mesecev v vsakem letu je na Cubi čas denar.

Dajte nam primeren dobiček in primerno stalen trg leto za leto, in ničesar več ne bomo zahtevali od Združenih držav ali katerkoli druge dežele na svetu. — je rekel neki plantažnik v hotelu, v katerem sem se sestal ž njim. — Slabe sanje imam vedno, kadar se spominjam plesa milijonov.

Cuba se še vedno z grozo spominja časa, končnega poloma tega zlatega plesa. Vsak drugi človek je bil upropaščen, zaprte so bile prodajalne in delavnice in velika premoženja so izginila preko noči. Osemnajst bank je faliralo in končno tudi Bank of Cuba sama, ki pomenja za otok to, kar pomenja Bank of England za Anglijo. Cubanski bankirji bi ne bili človeški, če bi tudi oni ne špekulirali s sladkorjem. Posojali so po deset centov na funt sladkorja, ki je bil komaj vreden tretino te svote.

Cubane je že po svoji naravi in svojem razpoloženju hazardni igralce. To vam bo povedal sam, z velikim zadovoljstvom in ponosom. Cubane ne igra le pri konjskih dirkah, temveč tudi v loteriji, ki je praveca narodna naprava.

Ta narodna, od vlade vodena loterija pomenja velik vir dohodkov, ker prinese vsako leto vladni približno štiri milijone dolarjev. Letni stroški kubanskega naroda v tem pogledu pa znašajo nekako deset milijonov dolarjev. Naša provizijska vlada je leta 1899 odpravila loterijo. Ko pa so se Cubanci sami polastili vrhovne kontrole v deželi, so loterijo na mestu zopet ustanovili. Zrebanje se vrše po trikrat na mesec in najvišji dobiček znaša \$100,000, katerega pa povisajo po dvakrat na leto na \$300,000. Pri vsakem zrebanju je 1859 dobičkov, ki obsegajo zneske do \$100. Posamezne loterijske listke prodajajo po pet ali 20 ameriških centov.

V mestu, kjer divja graft je policija izvrednoto čista in nemadeževana. Mogoče je treba iskati vzrok v tem, da je naprava narodna, ne pa občinska. Cubanski policist v mestu ali pa na deželi, kjer je izpostavljen številnim nevarnostim, mora naravnost izzvati občudovanje Amerikane. V duhu, ki so sledili zlatemu plesu, ko je bila narodna vlada bankrotna ter niso dobili policisti več mesecev plače, ni niti en policist zapustil službe radi tega vzroka in nikjer ni prišlo do kakih resnih izbruhov. Policija je ustrajala na svojem mestu, kot da dobiča vedno svojo že itak pičlo plačo.

Tudi neka druga oblika kubanske loterije zasluži kratko omenitev. V majhnih krajih na otoku je še danes dosti ljudi, ki so duševno nespособni razumeti številke, kajti pred nekako desetimi leti se je pričela na Cubi večati nepismenost, tako med belim kot črnim prebivalstvom. Za te ljudi eveta kitajska loterija.

Ta naprava, ki ni postavno dovoljena, se imenuje tako, ker so jo ustanovili kitajski trgovci v svojih prodajalnah. To loterijo vodijo Kitajci na svoj lastni, posebni način. Človek stavi ponavadi na živali, ne pa na številke. Lahko stavite na gos, kokoš, prašiča, kravo ali petelina. Ko so vse številke prodane, pregleda kitajski trgovec svoje knjige, ugotovi, kaj je bilo najmanj priljubljeno v zadnjem zrebanju ter določi petelina kot ceno. Od vsega tega ima le toliko dobička, da uspeva njegova trgovina.

Zadel je v kitajski loteriji, — je postala kubanska prislovice, ki označuje najbolj presenetljivo srečo. S tem pa smo se že preveč oddaljili od svojega prvotnega predmeta, — sladkorja. Zakaj bi se brcali za preteklo težavo? V dvorani je zaigrala godba. Pari so se pričeli vrteti k plesu. Cene sladkorja so visoke, ter bodo najbrž še poskočile. Kot zaslužen denar, tako tudi izdan. Danes je trg dober za sproževanje, njo polovico in nato zgorenjo podragih kar, za preteklo težavo, lovico črk.

vseh mogočih luksurijsnosti. Cuba je srečna ter pleše. Med navzočimi jih je le malo, ki spoznavajo, da ni vse zlato, kar se svetli in da preže zunaj nepovabljeni gostje. Ljudje, ki niso srečni in niso zadovoljni.

Kako je treba čitati.

Ko človek naglo čita, ne vidi posameznih črk, pač pa cele besede. — Duh sledi z veliko naglico očem. — V minuti je mogoče prečitati nad petsto besed.

Čitanje je spretnost, ki si jo pridobimo z vajo. Otrok še črka, t. j. lovi črko za črko ter jih zvezuje v besedo. Polagoma se vrši to zvezovanje hitreje, ker črke vezemo že po zlogih, končno tudi že v besedah. Zadošča nam povsilen prelet preko skupine črk in že vemo, kakšna je beseda. Če čitamo pozorno, preletamo kmalu cele besede in razumemo vsebino, ne da bi se ob njih ustavljali. Končno objemamo z očmi cele vrste naslovov ter hitimo od vrste do vrste, kakor bi se razprejala navita nit. In duh sledi z isto, večših še večjo naglico očem, tako da se oči ne prestopajo love z dirajočim duhom. Oči in duh torej ves čas delujeta napeto in naporno. Kdor hitreje misli, nego čita, ne more gladko čitati. Le kadar korakajo oči in duh pri čitanju vzporedno, je čitanje lepo in temeljito. Odrasel in povsem spreten človek prečita lahko v minuti 500 besed. Z veliko vajo se lahko prečita celo 800 besed ali 60 vrst v minuti.

Seveda v tako kratkem hipu ni mogoče, da bi oči videle ves obseg posamezne črke. Zato potrebujemo korektorji tri do štirikrat več časa, da opazijo napake na črkah. Ako čitajo brže, pregledajo marsikaj. Pri čitanju se plazinaš pogled le po zgornji polovici tiskane vrste; spodnjo jedva opazamo. Zgornji del črk je namreč značilen, dočim je spodnji precej splošen. O tem se lahko prepričamo, ako zakrijemo spodnjo polovico in nato zgorenjo podragih kar, za preteklo težavo, lovico črk.

Vesele velikonočne praznike vsem naročnikom, čitateljem in prijateljem želi —

Uredništvo in Upravišstvo "G. N."

Uradnikova smrt

Spisal A. P. Čehov.

Ob prečasnem večeru sodi nič manj prekrasni eksekutor Ivan Dimitrič Červjakov v drugem redu parterja in gleda skozi operno kulo "Kornevilske zvonove". Gleda in se počuti na vrhuncu blaženosti. Naenkrat pa... V povestih se čisto srečavata "naenkrat pa". Pisatelj ima prav: življenje je tako polno nepričakovosti! Naenkrat pa se mu obraz nagubani, oči se mu zasujejo, dihati prestatne... kukalo odmakne, izpred oči, nagne se in... ap čhi!!! Kihnel je, kakor vidite. Kihati ni nikomur in nikjer zabranjeno. Kihajo kmetje, policijski nadzorniki in včasih celo tajni svetniki. Vsi kihajo. Červjakov ne čuti nikake zatrege, obriše se z robcem okrog sebe, če ni koga motil s svojim kihanjem. Takoj pa se vznemiri, kajti pred seboj v prvem redu parterja zapazi starega gospoda, ki si z rokavico skrbno briše plešo in vrti in nekaj godrnja. V starem gospodu spozna Červjakov civilnega (državnega) generala Brizžalova, ki je nameščen v prometnem ministristvu.

"Oškropil sem ga! — pomisli Červjakov. — Ni sicer moj pristojnik, tuj je, ampak vsteno ni prijetno. Opravičiti se moram."

Červjakov pokanji, skloni se do generala in mu zašepetne na uho:

"Oprostite, ekscelencija, oškropil sem vas... slučajno sem..."

"Nič, nič..."

"Za boga, oprostite. Jaz vendar... nisem želel!"

"Ah, sedite, prosim! Pustite, da gledam!"

Červjakov se zmede, neumno se nasmešne in prične gledati na pozorske. Gleda, ampak blaženstva ne občuti nič več. V odmoru stopi k Brizžalovu, napravi ob njem par korakov, premaga boječnost in zamrmra:

"Oškropil sem vas, ekscelencija. Ne zamerite... Jaz vendar... ne da bi..."

"Ah, dobro je poznal sem že, vi pa še vedno o tem!" reče general in nepotrečno premakne spodnjo ustnico.

Pozabil je, a zloba gleda iz njegovih oči. — pomisli Červjakov in sumljivo opazuje generala. — "Objasniti bi mu bilo treba, da resnično nisem želel... da je to zakon narode, drugače bo prepričan da sem namenoma hotel pljunuti. Če zdaj ne bo pomislil, se spomni pozneje!"

Červjakov pride domov in pove ženi o svojem dogodku. Zdi se mu, da žena vse preveč lahkomišljeno presoja njegov doživljaj. Le ustrašila se je, potem pa, ko je zvedela, da je Brizžalov "tuj", se je pomirila.

"Ampak vseeno pojdi in opraviči se," — pravi. "Sicer bo mislil, da se ne znaš obnašati!"

"To je tisto! Opravičil sem se, a on je bil nekako čuden. Niti ene pametne besede ni znil. In časa ni bilo za razgovor."

Drugi dan obleče Červjakov svojo novo uniformo, skrbno si uravnja lase in se napoti k Brizžalovu, da mu vse objasni. Ko vstopi v sprejemnico, zagleda tam mnogo prosilcev, med njimi pa samega generala, ki že sprejema prošnje. General odpravi nekoliko prosilcev in upre oči v Červjakova.

"Včeraj v 'Arkadij', če se spomnite, ekscelencija," prične eksekutor, — "sem kihnil in... slučajno oškropil... Opr..."

"Kakšne neumnosti!... Bog ve zakaj! Kaj želite?" — se obrne general k naslednjemu prosilec. "Noče govoriti!" — pomisli Červjakov in poblebi. — "Srdi se. Ne, to moram popraviti. Razjasnil mu bom."

General oklica pogovor s poslednjim prosilecem in se nameni v notranje prostore. Takrat stopi Červjakov za njim in začelja:

"Vaša ekscelencija! Če sem se osmellil vznemiriti vašo ekscelencijo, se je zgodilo namreč iz čustva, lahko rečem iz kesanja!... Ne nalagaj! — Saj veste sami."

General nakremži obraz in mahne z roko.

"Da, vi me naravnost zasmehuje, milostljivi gospod," — reče in izginje skozi vrata.

"Kakšno naj bo to zasmehovanje?" — pomisli Červjakov. "V mojih besedah ni nikakih zasmehov. General, pa ne more razumeti. Če je tako, se že več ne bom opravičal pred tem bahačem. Vrag ž njim! Napišem pismo, hodil pa ne bom več. Ej, bog, ne bom!"

Tako sklepa Červjakov na potu domov. Pisma pa generalu ne napiše. Misli in misli, pa se nikakor ne domisli. Sam mora iti naslednji dan objasnjevat.

"Včeraj sem prišel in vznemiril vašo ekscelencijo" — zamrmra, ko upre general v njega vprašujoče oči: — "ne zato, da bi se smejal, kakor ste izvolili reči vi. Opravičal sem se zato, ker sem, ko sem kihnil, oškropil... a smejeti se niti nisem. Ali se smem sploh smejeti? Če se bomo mi smejali potem nobenega... se pravi, uvaževanja oseb... ne bo..."

"Vun!" — zavreči general in naenkrat posinj in se strese od togote.

"Kaj?" — s šepetom zaprosi Červjakov in kar kopirni od strahu.

"Vun!" — ponovi general in udari z nogo ob tla.

V notranjosti Červjakova se nekaj pretрга. Nič ne sliši, nič ne vidi, amakne se do vrat in stopi na ulico. Kakor stroj se privleče do doma, svoje uniforme ne slege, na divan leže in... umre.

Jutranje zdravje

Diši jasmín in rožmarín, pihlja poljub zefira, in mlado jutro gre s pianin, svat z vilinskega pira.

Oblečeno v kraljevi blišč, v škrlat in zlato hlačo, se z diademom demantnim v strmečo bliska daljo.

In zdravja, radosti in rož sree je polno moje, in loka pisana in gaj mi sije, kljaje, poje.

Prostost se moja je nocoj v bliščobi zvezd umila — na nebu jih je milijon, a v meni brez števila.

Setev.

Vsa zelena je ledina in zeleno vse je polje! Kmet na njivi že od zore orje, seje zlate volje.

Na poljane, na planine pomlad rož je natrosila in drevesa je v ponosne, bujne šopke premenila.

Pomlad sveta! Sij v sree mi, vnanj si sejem zrna zlata — naj vzklaje, se oplode mi, bodi žetev mi bogata!

Velikonočno premišljevanje

Čudovita je stvar, katero pripoveduje Luka o vходу Krista v Jeruzalem na Cvetno nedeljo. Mesto je bilo polno veselja radi praznikov. Na tisoče moških in žensk je bilo zbranih iz vseh delov Palestine, da praznujejo praznik. Bila je zelo velika množica, ki se je zbrala pred vrati, da pozdravi Jezusa "kot sina Davida, — kot onega, ki prihaja v imenu Gospodovem". Razgrinjali so svoja oblčila po poti: drugi so trkali mladike, ter jih stali na pot. Veliko je bilo oduševljenja, velika radost. Izza starih časov vojni in zmagovalci ni videl Jeruzalem ničesar sličnega, nobenega takega prizora ljudskega odobravanja. Vse mesto je bilo na nogah, — se glasi v evangeliju Mateja. — in prav v tem trenutku, ko so pozdravljali možje, se smehljale ženske ter otroci radosti ploskali z rokami, se je Jezus ozrl na mesto ter se zjokal.

Evangelist nas ne pušča v nevednosti glede misli, ki so prevečale Krista in ki so povzročile to ganutje. Mojster se je dobro zavedal velike radosti te ure. Videl je smehljaj, slišal priznavalne krike ter zrl na zibajoče se palme. Z bolj globoke vizije duha, ki mu je bila vedno lastna, pa je videl, kako prazno je bilo vse to praznovanje. Sveto mesto je malo vedelo o stvarih, ki so bile svete. Prebivalstvo ni ničesar razumelo o poslanstvu osvoboditve, koje znanik je bil ta praznik. Iste množice, ki so ga sedaj pozdravljale kot Mesijo, so bile tako daleč od prave simpatije do njegovega dela, da so bile zmožne v treh ali štirih dneh klicati ne "Hosana na višavah!", temveč "Križaj ga!"

Ta demonstracija ni bilo dejanje odkritosrčnosti, temveč divje strasti veselje in razburjenje. V globini duš ne ni nič razburkalo in bilo je le površno valovanje ljudskega priznanja. Prej ali pozneje bi minulo vse. V vsakem momentu poskušnje bi se izkazala vsa neodkritosrčnost tega ljudskega aplavza. Čas osvobođenja Jeruzalema ni bil še prišel, — ne, njega razdejanje, tako, da ni ostal kamen na kamenu, se je bližalo.

Take so bile misli Jezusa.

In take morajo biti naše misli, ko opazujemo razrušenje v današnjih dneh. Kako prazno je vse navdušenje, kako brezpomembna so vsa zatiranje zvestobe! Ponašajo se s prostostjo — ter vklepajo ljudi v spono, ki so pretežke in prenaporne, da bi se jih mogli nositi! Govore o enakosti — ter jemljejo priliko vsem vrstam ljudi in v vseh razmerah! Proslavljajo bratstvo — ter dvigajo meje predsodkov med plemeni, narodi, razredi in verami! Veselile se patriotizma — in ga pretvarjajo v orodje razdejanja proti drugim narodom. Delujejo za mir — ter se ne prestando in v ogromen obseg pripravljajo na vojno!

Nesebični so, — dokler ni nobene prilike za oškodovanje. — V miru žive z vsemi ljudmi, — dokler je neprikladno zanje, da bi se nahajali v vojni z drugimi ljudmi. Pozdravljajo Krista, mu slede in mu služijo — dokler ne nastane potreba, da umolknejo, beže ali se celo priklopijo vrstam, njegovih sovražnikov. Kako ostudna zmes osebnih aspiracij, hinavstva in nesramnosti.

Cvetna nedelja je tu, da ji sledi Veliki petek, s svojim zapuščenim križem.

Ni čuda, da je jok Jezusa, ko je zavrž Jeruzalem — in da joka zopet, ko vidi današnji svet.

ZAKAJ JE LETOS VELIKA NOČ ŠELE 20. APRILA?

Starokrščanska določba pravi, da mora biti Velika noč vsako leto prvo pomladansko nedeljo po polni luni (p. p. p. p.) Pomlad, oziroma pomladansko enakonočje nastopi z vstopom solca v znamenje ovna. V to znamenje je stopilo solce 20. marca; 21. marca je prišla pomlad; 21. marca pa je bila tudi ob 5 uri 30 minut zjutraj polna luna. Prva pomladanska nedelja po polni luni je bila torej 23. marca in ta dan bi morala biti pravzaprav Velika noč.

Toda staro velikonočno pravilo nima ničesar opraviti s preciznimi astronomičnimi podatki. Pravilo ki ga je svoj čas določil cerkveni Koncil v Niceji, je bilo sledeče: "Pomladanski ekvinocij naj bo vedno 21. marca (ta datum so določili enkrat za vselej), in velikonočni praznik naj bo vedno eno nedeljo, ki sledi polni luni po pomladanskem ekvinociju" (dne 21. marca). Če določimo 21. mare kot datum pomladanskega enakonočja, potem je prva polna luna po tem letos šele 29. aprila in sledenja nedelja 20. aprila, kateri dan je letos v resnici velikonočna nedelja. Staro velikonočno pravilo nicejskega Koncila torej nima nobenega smisla več.

Spomladne pesmi

Pomladni veter.

V duši tihi, sveti mir, zunaj veter vre od juga; ulica šumi kot struga, v okno pljuska ves večer.

Kaj prinašaš, veter blodni, mi od daljnih krajev južnih? Glas piščalk se zdiš mi tužnih daleč, daleč v zemlji rodni.

V cvetju breg pod Nabrežino, cvetje v Brdih in Vipavi — to-li tvoji so pozdravi, moj spomin na domovino!

Zlato sonce po vsem morju, v zlatem soncu bela jadra dol do Pulja, Reke, Zadra — to si videl ti v Primorju!

Kaj prinašaš, veter blodni, mi od daljnih krajev južnih? Glas piščalk se zdiš mi tužnih daleč, daleč v zemlji rodni.

Cvetja ni pod Nabrežino, ni v Vipavi, ni ga v Brdih: tam v pesteh košeno-trdih narod stiska bolečino.

Narod lastno zemljo kolne, težki glas iz Istre čujem; kako dolgo še — vprašujem si v brezupni misli bolne...

Ah, odgovora nikjer — samo veter vre od juga; ulica šumi kot struga, v okno pljuska ves večer.

April.

Cvete zrak, cvete dih pomladi, in oblaki pletu se kot slak, in april nori po livadi: Zvončkov, vijolice si del je za trak, z burjo nevesto mu pleše korak.

Radost srebrna in klik se razlega visoko, in zdrami se božje oko, ki mlo, prijazno zemljo obsega: V zarji nebeske se duri odpro, v zlatem oblaku gre Bog čez nebo, pisani blišči razlije na polje rožo ljubezni vrže v sree.

Kmetova molitev.

Bog, porosi s hladnim dežjem mi zeleno polje, da po njivah mlado žito bo rodilo boljše.

Bog, zalij ga, padl rosa nanj iz zarje zlate — pojde rž, pšenica v klasje kot nevesta v svate.

Z majakim dežjem blagoslovi, Bog, mi sivo glavo, zlaži voz se bo jemeni bliskal v tvojo slavo.

Beg izdajalca

V glavi mu je šumelo — kakor bi tam škalo gnezdo gadov. Krčevito je stisnil zobe, močno zaprl oči — hotel je odstraniti, zadušiti ta šum, oni peklenski hrup, misli — hotel je z izredno napetimi močmi preprečiti ono sika nje gadov, ki so mučili njegove nesrečne možgane.

Vzdihnil je težko, roke so brezmočno omahile, glava se je nagnila. Naenkrat je vzkliknil od strahu. Trepetal je na celim životu.

Zaslišal je, da se bliža maščevalec, čutil je njegovo dihanje se ter počasi izšel iz hiše. Nemirno je gledal kroginkrog...

V tem je slišal, da ga nekdo zasleduje... šel je torej hitreje... kakor blazen je letel... ne ozirajoč se... dalje...

In misli roje po njegovi glavi... gadje sikajo — močno sikajo... in nekdo je že za njim... zdaj... zdaj... ga zagrabi!

Bežal je, kar je mogel... izpodtaknil se je ob kamen ter je padel na tla.

Ozre se... tiho kroginkrog... žive duše ni. Glava je težka in nekaj v nji toče, kakor bi kdo razbijal z dvema kladivoma, ob naklo. Sree utripuje nepravilno, mrzli pot je obilil čelo.

Krene s pota v palmovi gaj... Poslušaj šum listja... ono šum, zmerom le eno grozno, proketo, strašno besedo: izdajalec, izdajalec, izdajalec, izdajalec!

Zli se mu, da vsako drevo, vsak listič posebej kliče zaporedoma to besedo, to grozno, proketo besedo: izdajalec.

Njegov obraz se krčevito skrivi, očesa divje buljijo v drevesa, trga obleko raz sebe, puli rdečice lase iz glave, bije z glavo ob tla, maši se ušesa... in vendar listje kliče: izdajalec, izdajalec...

In naenkrat sliši, da celo nebo, zemlja, kamenje, skale, da narava kriči na vsa moč to grozno, proketo besedo.

Tak strah, tako grozni strah se ga loti, tudi zemlja, kamenje, skale, nebo, vsa narava, je vpila strašno in samo eno besedo: izdajalec!

Pospešil je korake. Bežal je pred to proketo besedo, pred neizmernim strahom, strašno muko. Naenkrat skrajno razljučen krene v gozd, odkoder je izšla ona beseda, in v brezumni jezi se je vrget na drevesa, lomil je veje, grizel skorjo z zobmi...

Krvava pena mu je prišla iz ust. In polomljene veje so šumele, šumele so strašno le eno proketo besedo: izdajalec.

Razkačen, kakor divja zver, hčal je v nje kamenje — in tudi kamenje je klicalo — le eno, edino besedo: izdajalec.

Vrgel se je na kamenje, suval z nogami in grizel v brezmočni jezi.

Na rokah se je pokazala kri. Pogledal je dlan — in glej eu so bili srebrniki — srebrniki v eni, v drugi roki... na zemlji, na drevesih v zraku — in drevesa, skale, kamenje, zemlja in nebo so porogljivo klicali samo eno, edino besedo: izdajalec! — in tu patam, v rokah, na zemlji, na drevesih, srebrniki, beli srebrniki.

Mlada ljubezen

Spisal Aliss.

Anetta se je smehljala kavalirju, ki je sedel poleg nje in jo kratkočasil s svojim nevsahljivim humorjem.

Bila sta si najboljša prijatelja. Pobožala ga je po zlatih laseh in se zamrla skozi odprto okno.

Lahen vetrič je prinašal vonj bezga... in iz pravilne dalje se je čulo zaljubljeno petje kosa.

"Pomlad," je zadrtela duša, njen pogled je postal temen, zapela se je...

Rekla je: "Pomlad je... pri drhtelo je celo v sobo do naju dveh. Pomlad, božanstvena, čudapolna."

Kavalir se je glasno zasmejal in dejal: Aneta... včasih si še nekoliko sentimentalna. To ti več ne pristaja... Tudi jaz se veselim pomladi, ker je topleje, ker so ceeste suhe...

"Grdo je, da tak govoriš!"

"Med prijatelji!"

"Da, pozabila sem, da sva si samo prijatelja..."

"Kaj pa še hočeš več? Ali ni to dovolj lepo?"

"Lepo je... lepo je kot solza v očeh..."

"Anetta, občudujem te! Kako si se umirila! Ali se še spominjaš one mrzle noči v marcu, ko sva s razgovorila?"

"Spominjam se... Spominjam se vduši nobena volja! — Sre je kot o Božiču. Burja je tulila. Sedela sva v topli sobici in se pomenkovala. Nenadoma si me pogledal tako čudno. Srce me je bolelo in boječje sem se stisnila k tebi. Ti si me pa odinil in dej:

"Pogovoriva se." Zaslutila sem, da je vse končano! Iz tilih sanj je ostala resnica, življenje...

Po ovinkih si mi povedal, da me In zopet mu je bilo tako grozno, zelo grozno...

Zavpil je od strašne bolečine, zavpil je divje — da bi preglušil te strašne besede, — a zaman...

Ves krvav, odrt, utrujen — obupno je gledal najbližjo palmo in tudi ona je šumela isto besedo: izdajalec. In nebo in zemlja in cel svet je klical: izdajalec. In povsod vsepovsod so bili srebrniki, beli srebrniki...

V brezumni jezi, v groznem strahu, v brezupni zadregi, v naglici je zlezel na palmo, odvezal si je pas, privezal je en konec na vejo, drug konec si je ovil okrog vratu in se je spustil navzdol...

Pas je stisnil grlo — Juda je umrl.

Vesele velikonočne praznike želim vsem odjemalcem

ANTON I. LOPP & COMPANY
GROCERIE, SVEŽE MESO
Broadway Tel: 78-79 Gilbert, Minn.

Farmers & Merchants State Bank

Virginia, Minn.

POZOR, SLOVENC! IN HRVATI. PRIDITE V NAŠO BANKO IN SEZNANITE SE Ž NJO!

V vaših bančnih poslih vam bo na razpolago rojak

John Adlesich, Cashier

First National Bank

Chisholm, Minnesota

Posobno pozornost posvečamo svojim slovenskim in hrvaškim vlagalcem.

Vaš rojak J. Osbolt je zaposlen pri tej banki. Oglasite se pri njem.

Kakom Slovencem v Chicagi in oko lici naznanim, da imam sedaj —

ČEVLJARSKO OBRT

na 1832 W. 22 ulica.

Popravilam stara ter izdelujem nova obutvata ter se pripravam za obilen obisk.

Anton Zupancić
Chicago, Ill.

Dr. Frederick Barrett

Zdravnik in operater.

GILBERT, MINN.

Zagonetno, toda resnično.

Njene zadnje besede.

Poroča Robert Washburn.

Iz umazanosti in propalosti pariškega nižjega sveta je prišla Berta Mulon ter prišla naravnost na prve strani listov. — za en dan. Ni namreč hotela izročiti policiji svojega ljubimca, čeprav se ji je ponujalo okroglo svoto v dolarjih, ki bi zmedla celo marsikatero boljše Francozo in boljše Francizino.

V ozki stari cesti, ki nosi ime "Zeleni maček", v hiši, v kateri ne zahtevajo nikakih referenc in kjer ne stavlajo nikakih vprašanj preko tedenske najemnine, je bilo razobešeno zopet znamenje "Soba v najem". V stranskih ulicah, ki so bile obojene krvjo že v dneh, ko so možje z golimi pestmi porušili Bastilo ter so vladele Parizu številne Berte Mulon, so pogrešali ljudje splošno znano postavbo ter se vpraševali. V umazanih, zakajenih kavarnah za Trgom Bastile so možki, ki so poznali Berto Mulon kot poznačo na duete drugih, ki so slišne nje, počasi srečali svoje pivo ter pripovedovali njeno povest.

To je bila Berta, ki je hodila naokrog lačna, ker ni imela petih centov za kavo, ki je stradala več kot eno leto, da podpira moža, katerega bi lahko vsaki dan izdala ter dobila za svoje izdajstvo svoto kot bi jo drugače nikdar ne videla v svojem življenju. To je bila ista Berta, kateri so vedno domnevali, da je v njeni čedni glavici več kosti kot pa možganov, ki pa je vendar tekot celega tega časa vodila za nos najpremetnejše detektive s policijske prefekture, kojih naloga je bila zasledovati vsa njena gibanja ali si pa pridobiti njeno zaupanje ter izdajati iz nje informacije, katerih ni bilo mogoče kupiti. Od Berte niso dobili nikdar niti najmanjše informacije.

Ameriški poslanik je izvedel svoj pritisk, ko je iskanje tako počasi napredovalo. V prefekturi je vse vrelo in kipele. Novi možje so bili pridržani slučajno.

Nato pa se je nekega dne Berta sprla s svojim ljubimcem in vsa razkačena se je prikazala v kavarni pri "Poskončni mački". Detektiv na straži, ki si je že pridobil njeno zaupanje in katerega ni sumila je domneval, da se mu nudi tedaj ugodna prilika. Prišel je simpatizirati žnjo. Vedno bolj in bolj je razplamtel njeno ogorčenje. Konečno je rekel celo, da bi rad pretepal lopova, ki si je privoščil tak umazan trik. Ona je odvrnila, da bi rada videla, da bi storil to. On je brez dvoma je videl vizije o bogastvu, ki bo njegovo, ko je preživel celo noč v njeni drzbi, se potikal iz ene kavarne v drugo ter podpihoval njeno jezo in ogorčenje.

Mogoče je tudi Berta videla njegove vizije, kajti zgodaj zjutraj ga je povedla navzdol proti nekemu izletniškemu parniku na Seini, a ravno ko se je parnik odpeljal je skočila nazaj preko ograje ter pustila presenečenega detektiva plavati po reki navzgor. — samega.

— Bil je moj mož. — je rekla, čeprav mi je storil krivico. — Vzela je taksi ter se odpeljala, da uravnava zadeve s svojim demonškim ljubimcem.

Instinkti preganjanega so vedno ostrejši kot pa instinkti lovca. Ko si vtepe ženska v glavo idejo, da čisti nekega, naj se Bog usmili onega, ki se skuša umešavati. Razvnetega pa ni bil Alphonse Mourey, njen ljubimec, nikak navoden pariški bandit. Poleg Berte je imel še druge ženske. Užival je mednarodni sloves ter so ga iskali še za več kot en duet drugih zločinov poleg velikega Shattuck ropa v New Yorku. Ta zadnji zločin pa ga je prisilil, da se je skrival. Mr. Shattuck ga je hotel na vsak način izročiti rokam pravice ter staval na njegovo glavo dve nagradi, eno za \$15,000 in drugo za 25,000 frankov. Mourey je pobegnil v Mehiko,

skrivališče je sedaj v majhni, kameniti hiši, ki je znana kot jetnišnica v Fresnes.

Vsa izvanredna iznajdljivost in udanost Berte Mulon, ki bi bila vredna boljšega predmeta, je bila zaman.

S čimeno perversnostjo in kačjo osvetežljivostjo svojega posla so detektivni lagali ter povedali Mourey-u, da ga je izdala Berta. V kavarni pri Poskončni mački na Rue Singe Vert so starejši možiki še vedno srečali svoje pivo in mladi možiki so tudi sedeli, pili ter čakali, da jim zrastejo brke.

— Ah, — je rekel eden ponosno. — to je pravi tip francoske deklice. To niso kot vaše ameriške punčke, ki dovolijo delodajalca, da jih vodi dve leti ven na zabavo in plese ter ga tožijo nato za deset tisoč dolarjev odškodnine. — Ne vem, — sem odvrnil jaz. — Vedno sem mislil v splošnem, da lahko z zadostnim denarjem kupite gotovo žensko, da bodo storile katerokoli stvar.

— Če ste tak tepec, jo lahko plačate za to, kar bo itak v kratkem sama storila, — se je glasil odgovor.

Berta se ni več pokazala in še sem po svojih poslih.

Na Chatelet mostu, nasproti policijske prefekture, sem zapazil veliko ljudsko množico, ki je opuzovala dva policijska v čolnu spodaj, ko sta breskala po vodi. Na tisoče ljudi je zadržalo sapo, ko so kavlji prišli nekaj težkega ter se je pričel čoln vrteti v močnem toku. Brezkončne minutne čakanja so spravile na dan stero marelo ter kos dnu reke. Zopet so spustili drogeve na dno ter potegnili nekaj kvišku. Vsi vrstovi so se stezali, ko se je predmet blizal površini in ko so ga potegnili na krov čolna. Bilo je človeško truplo. Nekdo ga je spoznal. Neko ime se je razširilo med ljudsko množico kot plamen.

Tam, na mrzlem tlaku je ležalo krasno oblikovano truplo Berte Mulon.

V njenem žepu so našli košček papirja, na katerem je stalo napisano:

— Ne veruj jim, Alf, jaz nisem ničesar povedala.

Od trga Bastila vodijo vse ceste, posebno najveselejše, proti Seini.

Mikado zblaznel

Nedavno se je poročalo, da leži Mikado, bivši japonski cesar, na smrtno postelji in da je vsak čas pričakovati njegovega konic. Sedaj pa pravijo, da je Mikado, ki je že več časa duševno bolan, popolnoma zblaznel.

NAJVEČJE in NAJMANJŠE

Največja izbira posestev in najnižje cene boste dobili v največji in najstarejši češki trgovini za prodajo posestev.

FRANK CHYNA CO.,

2138 So. 56 Avenue
CICERO, ILL.

Opravljam vsa notarska dela, pogodbe, pregledamo vse ovire, posojila, privatni morščil ali morščil iz pomožnega društva po 6%. Zavarovanje vseh potrebščin, šifkate. Posiljam denar v Jugoslavijo hitro in zanesljivo.

Obrnite se na zanesljivo trgovko.

SEVEROVA ZORAVILA VZORUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH

Za srbeči kožurabite

SEVERA'S ESKO

Kalificirano mazilo

Priporočljivo za odpravo pri zdravljenju srbečice in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vašem lekarniku.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

NATURALIZIRANI VETERANI BREZ DRŽAV LJANSKEGA SPRICEVALA.

Približno 18.000 naturaliziranih tujerodcev, ki so tekom vojne služili v ameriški vojski ali mornarici, nima še državljanstva, s katerim bi mogli dokazati svoje ameriško državljanstvo.

Od napovedi vojne do ravno kar zapadlega roka, ko so veljale posebne olajšave glede podelitve državljanstva onim tujerodcem, ki so služili v ameriški vojski ali mornarici, je bilo naturaliziranih 278.513 bivših vojakov. Glasom poročila delovnega tajnika James J. Davis drži naturalizacijski urad še 18.000 državljanstvih spriceval, ki niso bila še izročena upravičencem.

Vzrok temu je ta, da so bili ti bivši vojniki naturalizirani v taborišča in sodiščih širom države, a so bili premeščeni na bojišče, ali drugam, še predno jim je bil izročen "drugi papir". Kasneje pa se niso dalje pobrigali, da bi poizvedovali za ta dokument.

Velike važnosti za te naturalizirane državljane in za njihove družine je, da dobijo dokazila o svojem državljanstvu. Zaposedeni so v tem osebne in giatne pravice in privilegiji ne le naturaliziranih oseb, ampak tudi njihovih družin. Njihovi otroci, ki so se rodili v inozemstvu imajo pravico zahtevati, da se jim prizna ameriško državljanstvo. Vdove in nedoletni otroci padlih vojakov, ki so služili tekom vojne, imajo pravico zahtevati, da se jim prizna ameriško državljanstvo. Vdove in nedoletni otroci padlih vojakov, ki so služili tekom vojne, imajo pravico do posebne zaštite. Brez državljanstvega spricevala pa je za vdovo in otroke težko dokazati svoje ameriško državljanstvo.

Ameriška legacija je pred kratkim pripravila seznam imen vseh onih, katerih spricevalo še čaka na dostavitev in je pozvala svoje člane, naj opozorijo dotičnike, da zahtevajo, da se jim dostavi spricevalo, pri čemur mu ta organizacija gre rada na roko.

Kdorkoli, ki je služil v ameriški vojski ali mornarici in je bil naturaliziran, pa nima še državljanstvega spricevala, naj piše na "Commissioner of Naturalization, U. S. Department of Labor, Washington, D. C." Naj navede ime sodišča ali tabora (camp), kjer je bil naturaliziran število regimenta, črko kompanije ali drug oddelek vojaške službe, h kateremu je bil detaširan za časa naturalizacije; naj tudi navede ime mesta kjer se je naturalizacija vršila, in vsaj približno dan, ko je bil naturaliziran. Pismo oziroma prošnjo naj dotičnik lastnoročno podpiše v svrhu identifikacije.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

KADILCI POSKUSITE NAS ČISTI TURSKI IN HERCEGOVINSKI TOBAK

Naraven, okusen, cenen, dober!

OD IMPORTERJA DO KADILCA — BREZ POSREDOVALCEV!

1 funt najfinejšega \$8.50 Koščena škatla za tobak 75

1 funt finega 3.00 100 strošne (hizen) 15

1 funt finega (močnejšega) 3.00 100 najfinejših cigaret iz tur-
Riz Abadie papirski 10 škega tobaka 1.50

Stroj za cigarete 20

Posiljite denar vnaprej. Posiljamo tudi po C. O. D.

JOHN SEPICH & CO. 501 W. 26th Street, New York

Rojaki in čitateljem lista "Glas Naroda" želim — Vesele Velikonočne praznike.

Frank Erzen

lastnik RIVERSIDE hotela

1200 River Avenue

North Side, PITTSBURGH, PA.

Anton Lesac - Lucas

SLOVENSKI ODVETNIK

vrhovni odvetnik Narodne Hrvatske Zajednice.

634 BAKWELL BUILDING, PITTSBURGH, PA.

Telephone Court 5420

for Economical Transportation

CHEVROLET

Ali bo vaša družina vesela to spomlad?

Če ste vi tudi eden onih maloštevilnih družin, ki se nimajo avtomobila, ste se brez dvoma končno odločili, da si ga nabavite tekom prihodnjih štirih mesecev.

Cenen modern avtomobil kot je Chevrolet je postal potreben družini z navadnimi dohodki. Milijon drugih družin vam lahko dokaze, da je boljša pot potom Chevroleta. Krasote narave, zanimivi in vzgojni dogodki drugih krajev ter načini življenja, so stvari, o katerih čitate ali jih gledate v dnevnih listih, dokler nimate svobode iti do njih po svoji priliki in ugodnosti.

Toda vzemite, da ste končno odločili kupiti Chevrolet to spomlad. S tem pa se ni potreba misliti, da ga boste dobili. Vsakdo, ki pozna razmere v avtomobilski obrti, bo povedal, da na tisoče družin ne bo mogli dobiti kar to spomlad. To se je izkazalo skoraj vsako spomlad zadnjih deset let. Le na dva načina si lahko zagotovite uporabo svojega Chevroleta, ko vas bodo zvale ceflice in balzamske spomladanske sapirne na podeželske ceste — kupite sedaj, ali naročite sedaj.

Če nočete plačati vsega naenkrat, bo prodajalec Chevrolet odredil obroke, ki bodo vam povzeli. Z začudenjem boste spoznali, kako lahko je plačevati za Chevrolet ter ga uporabljati, dočim plačujete zanj.

Prosimo, verujte se, da smo ta ugotovila napravili v dobri volji ter da mislimo, kar pravimo o možnih težavah glede dobave kare to spomlad, če čitate dotlej z naročilom. Da si zagotovite Chevrolet to spomlad, naročite ga SEDAJ.

Cerc f. o. b. Flint, Michigan

Superior Roadster \$490 Superior Sedan \$795
Superior Touring 495 Superior Commercial Chassis 395
Superior Utility Coupe 640 Superior Light Delivery 495
Superior 4-Pass. Coupe 725 Utility Express Truck Chassis 550

Fisher Bodies on all Closed Models

Chevrolet Motor Company, Detroit, Michigan
Division of General Motors Corporation

Rojak, ki iščeš zemljo!

poglej najprej drugje, nazadnje pa pridí k meni po dobre informacije glede farm za živinorejo, kokošjerjo, sadjerejo, vinogradov, poletnih bivališ in raznih drugih zemljišč.

M. ROGINA (Licenziran kupčevalec z zemljišči)
K. 3, Box 193 SEASTOPOL, CAL.
ali Cunningham Service Station, 4 milje južno od Sebastopola.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1924

V ZALOGI GA IMAMO ŠE SÁMO PAR STO IZTISOV.

Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči, da ne bo prepozno.

Cena 40 centov. Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street

New York

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH --

IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGOSLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI.

Ker pa je zvezana nabava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji z znatnimi stroški, smo bili primorani zvišati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1., od \$25. naprej po 4%.

Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj z denarjem razpolaga. Vsed tega priporočamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakaznici: Izplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (posla) za Združene države). Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, se stavi nakazani znesek zopet na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo, od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevzeti. Vsed ta-mošnjih odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji naenkrat eni in isti osebi več kot \$20. Znesek za pristojbino nam je poslati obenem z onim, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od tukaj dinarje oziroma lire zlasti onim, ki bivaajo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo izplačila tudi brzojavno in potem brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direkten brzojav (Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Vsi oni, ki tega oglasa nebi razumeli, naj nam pišejo za natučeno pojasnilo ter pripomnijo, v katero državo žele denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK

NESREČNA LJUBEZEN

R. N. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

(Nadaljevanje.)

Brezovlak je prihrumel na kelodvor glavnega mesta. Iz voza prvega razreda se je izkopal gospod Kiras, oblečen v velikanski kozuh.

— No, Uršon, izstopi, izstopi! — je kričal. — Vlak te ne bo čakal.

Namesto odgovora je priletela na peron velikanska taška, dve debeli volneni plahti ter par velikih skatelj za klobuke.

Stari gospod se je izogibal kot se je vedel in znal.

— Kaj si zorela, strela božja! Ali ne moreš reči konduktierju ene besede?

Medtem je pa že skočila iz voza ter se vojaški postavila predenj.

— Zapovedujete gospod?

— Da, danes pa zapovedujem. Zapovem ti, da bodi pametna.

V istem trenutku je bil Kiras zopet miren. Narahlo jo je potkal po rami rekoč:

— Saj pravim, to je seme! To je vražje seme! Bog se usmili tistih ljudi, ki jo bodo imeli pri sebi.

Dobila sta izvoščeka ter se odpeljala na določen naslov.

Kmalu sta dospela do velike mramornate palače, v kateri je stanoval grof Ferdinand Antigna s svojo družino.

Gospod Kiras je pozvonil.

Odprl je livriran služabnik ter začuden pogledal Kirasovo oguljeno suknjo.

— Ali je gospoda doma? — je vprašal Kiras.

— Še bolj sumljivo ga je motril.

— Kdo ste, gospod?

Kiras je s težavo izvlekel iz prsnega žepa karto ter mu jo izročil. — Tukaj je vse zapisano, kdo sem, kaj sem in odkod prihajam. In povejte grofici, da imam tudi mladega zlodja seboj.

Pri tem je pokazal na Urško.

Služabnik se je vdano nasmehnil. Ime na karti "Baron Kiras, ritmajster v pokojni", mu je zadostovalo.

Sleheri človek bi smatral gospoda za kaknega malomestnega trgovca. V tako ponošeni obleki bi se nihče ne upal v tako pleme-nitaško hišo. Toda Kiras se je presneto malo brljal za zunanost.

Sprejela ju je grofica Antigna. To je bila velika in vitka, skoraj mršava ženska, precej postarna, pa kljub temu dobro ohranjena.

Urško je poljubila na čelo ter izkazila upanje, da ji bo brez dvoma ugajalo pri nji in da se bo kmalu tako počutila kakor doma.

Tudi Urški se je zdelo, da bo tako. Grofica Antigna si je predstavljala kot staro čemerno ženišče, ki je ježno na ves svet, posebno pa na mladino. Ko je pa opazila Urška mil in prijazen obraz, prijazen, prijateljski pogled, je bilo prijateljstvo takoj sklenjeno.

— Draga grofica — je povzel oče Kiras — torej naj bo tako kot smo se pisмено domenili. Upam, da ne boste preveč strogi z njo. Moja hči je tako sveža, tako narurna, da skoraj dvomim, če bo mogla vzdržati med tem zidovjem. Nikar se ne ustrašite, gospa grofica, če bo nekega lepega jutra njena postelja prazna in če bo Urško vzela noč. Meni jih je že dosti drugačnih nagodla kot bi bila ta. Zavidam vam, gospa grofica, ker jo boste imeli pri sebi. To je seme, to je živo srebro. Čakajte, da vam povem ... Ko sva bila večerj zvečer v Konkordiji ...

— Kje sta bila? — je vprašala grofica in narahlo namršila obrvi.

— No, v tingeltangu Konkordija.

— Vi ste bili tam s svojo hčerjo?

— No, seveda, pa kaj zato. To je bil cirkus, vam rečem. Najbolj so mi ugajale dresirane gosi. Tako sva se smejala, da bi kmalu popokala, kaj ne, Uršon?

— O, se večkrat bom tam — je odvrnila Urška ni udarila očeta po ramenu.

— Gospod baron, zakaj se niste takoj vrnili, kakor hitro ste opazili, da tak prostor ni sposoben za mlado damo?

— Ah, kaj zato. Zabavala sva se pa le, in kakšne pesmi so peli peveci. Hvala Bogu, da so jih peli v francoskem jeziku, da Urška ni razumela.

— Tako — je odvrnila Urška, oprla roko ob bok. — Praviš, da nisem ničesar razumela O, vsem sem razumela, vse do zadnje besede. Sedaj mi res ni žal, da sem se učila francoski. Bile so precej spolske pesni.

— No, le poglejte jo, grofica! Ali ste že videli kdaj takega otroka? Pri moji veri, da ga niste, še nikdar na svetu.

Grofica je obrnila pogovor v drugo smer.

— Upam, draga Urška, da ti bodo koncerti in gledališča, kamor te bom jaz vodila, dosti bolj ugajala.

Komaj je izpregovorila te besede, so se vrata napol odprla in pragu se je pojavil mlad gospod, ki je pa je takoj hotel oditi, ko je opazil, da ima gospa grofica goste.

— Oh, dragi Henry, pozdravljen!

V njenem glasu ni bilo sicer ničesar zapovedovalnega, toda iz njegovega pogleda se je izražala zapoved.

Pozvani je obotavljaje se vstopil.

Njegova visokovravnava, nekoliko previtka postava se je sunkoma priklonila. Pri tem pa mladenci ni odvrnil pogleda s tal. V njegovem brezbarvnem obrazu je bil čemeran izraz. Ozke ustnice je trdovratno stiskal.

— To je moj starejši sin Henry — se je nasmehnila grofica Antigna. — Gotovo je tudi tebe presenetilo nenadno srečanje s tvojo novo tovarišico Urško Kiras in njenim očetom gospodom Kirasom? Prepričana sem, da si vesel naših gostov?

— Oh, lej ga, lej ga Henryja! — je vzkliknil Kiras. — Moj Bog, kako je zrasel! Ždi se mi, da je še včeraj sedel na lesenem konju v kratkih hlačicah. Da, čas hiti, čas hiti ... Prav vesel sem, da ste tako veliki in zdravi.

Henry se je molče priklonil. V obraz mu je šinila rdečica.

Urška ga je pozorno premotrila od glave do nog. Nato je siknila grofici ter ji zaspetala na uho:

— Boječ je, kaj ne?

Grofica se je v zadregi nasmehnila ter komaj vidno priklimala. Nato je stopila predenj rekoč:

— Dober dan, Henry! Vnaprej vam povem da se mene ni treba sramovati. Jaz sem čisto navadna kmečka buntka, nevažena mestna in gosposki manir. Ker so si pa v glavo vtepli, da me hočejo tem manir naučiti, so me poslali sem. Tako je moj dragi Henry.

(Dalje prihodnj.)

Stoklasov Nace.

Spisal Cvetko Golar.

(Konec.)

II.

Lenka je bila dekle, da malo takih. Pet jih je bilo na domu, vse mlade in močne, zato je oče, stari Lovrin, hotel, da se pomože. Vse bi bil rad dal od hiše, samo Lenke ne. Hodila je z njim orat in kosit, hodila je z njim na sejmo po konje.

Mladi vaščani so letali za njo, ali bali so se je, ker so vedeli, da Lenka ne gre z njimi in da ima že izbranega Stoklasovega Nacea.

Sijala je luna na vas, in vse je bilo tiho. Vasovalcev ni bilo, samo Lenka je stala na trati pred hišo.

Čakala je, ako bi morda prišel k njej Stoklasov, ki so ga v nedeljo oklali zayolj nje, in ki ga je spremljal domov. A vedela je, kako samosvoj je Nace. Nikdar je ni sam ogovoril, in še v nedeljo, ko je razgrala svojo svileno ruto in mu obvezala rano, jo je gledal ježno in kljubovalno ter ni vso pot izpregovoril besede.

Sedela je na travi in srdito trgala predpasnik, ali bilo je že polnoči, in sedaj je vedela, da Stoklasovega ne bo od nikoder. Vstala je in se zamislila.

Ali ga naj gre ona klicati? Šla je na vas in se ustavila pod lipo, v globoki senci ter se ozirala proti Stoklasovi hiši. Bila je temna in tiha. Lenka je zavrkala in se nato potuhnila k zemlji.

Potihoma in polagoma je vstala ter odšla od lipe k Stoklasovim. Šla je okoli hiše in se ustavila pod skednjem, kjer je vedela, da leži Nace. Stopila je na lestvico in tiho kolikor mogoče začela stopati navzgor in se ustavila v temni odprtini. Zaslišala je krepko, zdravo dihanje in je poklicala:

— Nace! Nace, ali spiš?

Na Stoklasovini je isti večer že vse spalo, ker je hodila vsa družina, zgradaj k počitku in je zgodaj vstajala. Na domu je gospodaril Nace s svojo staro materjo, gluho in od starosti otročjo žensko. Mogoče je bilo zato v njem toliko samovolje in mogočnosti, da se ni mogel ponižati pred nikomer, prosi ti nikogar, in da ni imel dekleta, ker se mu je zdelo prenzko, da bi jih prosil ljubezni.

Ali Nace je bil zaljubljen v Lenko, čeprav si tega ni hotel priznati.

V nedeljo je s stolom napadel Malajnežvega Martina samo zavoljo nje, ker se je vsedel oni na njeno stran in jo objel okoli pasa. Dobil je zato nož v roko. Zato ga je bilo sram in silno ga je jezilo, da ga je videla Lenka slabega in ponižanega, da mu je ovila roko in ga peljala iz gostilne, ker je bil sam ves omanjen od bolečin.

Ves teden je ni hotel videti, in ko je šel nocoj spat, ga je vlekla silna želja k Lenki, da gre in jo poišče ter se ji razodene. Rekel bi ji, da brez nje mu ni življenja in veslja, prav kakor je bilo zapisano na tistem odpustku, ki ga je kupil na Planici zanjo, a ki ga ji ni hotel dati.

Pa brez dvojega ni srčka nič veselja zame —

la brez tvojih rdečih licih žalost me objame.

Ali vse to je bilo skrito v njem, in ko je legel, so mu bile vse misli pri Lenki, in mislil je, kako so se ji tresle vroče in mehke roke, ko mu je zavezovala rano na levi- ci, kako mu je dobro in sladko bila njena bližina, in kako so ji drhtela in valovala nadržja pod sraj- co, ker je bila ruta še vaa gorka in dišala. In jo je vzel iz vrata.

Ležal je in svojih misli ni mogel odtrgati od nje: bilo je gubno v njegovem sreč, da je poide in jo v- ame.

Zaspal je, a jezic mu je v san- jih govarjal njeno ime, zakaj gaždelo mu je, da mu Lenka ob- oljezuje rano, in neizrekljivo pri- ježno in ugodno in je pri sreč.

Tudi rana ga ne boli, temveč oš- četek je gorek in mehak, kakor bi

ga kdo božal. In zato izpregovori: — Lenka! Lenka!

A zdaj se mu zdi, da ga dekle kliče: — Nace! Ali spiš? Zato od- pre oči in vnovič zakliče: — Lenka!

Zasliši, da se je nekdo zasmel na lestvici in Nace se popolnoma zaudil in skoči pokonei.

— Lenka, ali si ti?

Skoči k odprtini, in pod njim se zasmeje in zakliče veseli deklški glas:

— Pojdi z menoj! Ne upam se k tebi!

Fant skoči po lestvi navzdol in bela krila trepetajo pred njim, Lenka se mu umika in teče čez vrt, in Nace gre za njo. Nervozna planeta drug drugemu v naročje in se objameta.

— Lenka, ali si res moja?

Ali zdaj se je v dekletu vzudi- la kljubovalnost, udari ga po li- cih in zmaže z glavo:

— Nisem ne!

Prime ga z obema rokama za lice in kliče: — Nisem ne! Nisem ne!

A ne utegne govoriti, zakaj nje- ne ustne so žejne, in vsa se vse- a z njimi v njegove. Fant jo drži ob- jeto in stiska nase, vzdigne jo in hodi z njo po vrtu.

— Ti punca ti, ali res misliš, da te maram!

Objema ja in se ves trese sreče in veselja.

— Ti punca ti!

A vse naokoli je noč, tiha noč, žive duše ni, le dva mlada zaljub- ljena hodita po vrtu in grulita in se ljubita kot dva goloba. Na ne- bu sije ščip, in med drevjem se ozira skrivaj nanja.

— Ti punca ti! Ali si res moja?

— Nisem ne!

In Lenka objema fanta in ga pol- ljublja in sama ne ve, kaj govori.

Babi Repica in Repčinea sta si bili ravno v laseh. Dodobra sta se premikastili in nakrčali, ko zasli- šita iznova vpitje na vasi. Za roko se primeta in ščeta po griču nav- vzdol.

— Ali boš ostala zadaj? kriči Repica. — Ali si upaš na vas, vsa strgana, saj še pri maši nisi bila!

— Ti ostani, ti, — vpije Repčinea. — Ti, ki si včeraj pri Stoklasovih ukradla povosmo prediva in dve klobasi.

In babi tečeta in se držita za roke.

Pa vasi pa hodi pet ali sedem o- trok in upijejo:

— Lavrinovo Lenko iščemo, ki se je izgubila. Nikjer je ni.

— Ušla je, ker ni oča pustil, da bi se omožila. V mesto je šla!

pove oblastno rdeči, debeli buč- man.

Kdor izmed vaščanov to sliši, se nasmeje in dobre se mu zdi.

— Prav mu je! Da bi je le ni- koli ne dobil! — pravi Malajnežev Martin in misli s tem Stoklasovega Nacea.

— Ov, ov, ov, — se čudi Repčinea, — ušla je! Počasi govori in se za- dira.

Repica pa teče po vasi in upije: — Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Lenka, Lenka, torej od mene stran hočeš!

Dekle pa se že oklepa Stoklasa, gorčnega in šepetajočega:

— Lenka, Lenka, zdaj si pa le moja punca ...

Poteklo je nekaj le po tem, in na Stoklasovini je vse živo. Toli- ko je že drobiža, da jih ne moreš preštet. Stari Lovrin pa ziblje enega v zibelki, drugega na kol- enih, tretji pa mu sedi na hrbtu.

— E, vseeno nisem prav naredil, — pravi stari. — Kam pa bomo s to drobnatjo?

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

ROYAL MAIL
po Japod. vredi poštovne zarobitve praga med
NEW YORK IN HAMBURG
CHERBOURG IN SOUTHAMPTON
"Ohio" "Oreuna" "Orca" "Orbita"
Ti parniki so novi in moderni v vsa-
kem ožru, najbolj priljubljene potni-
ke in glasovite radi komodnosti in —
KOMFORTA.
Zdrava, tečna in obilna hrana se ser-
vira vsem potnikom na belo pokritih
mizah. Družine, žene in otroci imajo
POSEBNO PAZLJIVOST.
Za podrobnosti se obrnite na naše
zastopnike v vašem mestu ali na
ROYAL MAIL STEAM PACKET CO
25 Broadway, New York

Naj ga vzame, o, koliko imajo klobas na Stoklasovini! Same klobase bo lahko jedla, pa prešičeva rebra. Oj, jej, jej!

Pri Lovrinu pa se danes hudo kregajo. Hiša je glasna in v njej buči kakor v uljaku. Hčere so nad očetom in silijo vanj, da bi ga kmalu opikale.

— Zakaj ste pa takšni! Pustite jo, naj se omoži! Saj se bomo tudi me!

In potem pride še Stoklasov Nace v hišo.

— Stoklasov je tukaj, — zavreče in gledajo mladega fanta. Sram ga je, in ves je rdeč in skoro se trese.

— Oče Lovrin, — pravi, — zakaj pa ste hudi na Lenko? Kar zlepa mi jo dajte, če ne uideva v Ameriko. Oba.

Stari Lovrin odpre usta, da se mu vidi edini rjav zob in kar boji se mladega Stoklasa, ki stoji tako močan in odločen sredi hiše.

— Kar dajte mi jo! Saj nič no- čem, samo njo! Vsega imam dosti, če ne pa kar greva. Pri nas je in j, joka, jaz pa tega ne bom poslu- šal.

— Ej, Nace, saj nisem hudo mi- slil, — se smeje stari. — Saj nisem hudo mislil. Osemsto bo imela, pa tako bala kot se nobena v vasi. Zato ker je Lenka, in ker imam oba rad.

— Jaz tudi tako mislim, — pravi Nace in še vedno stiska pest. Misli, da mora biti še zmeraj jezen pa se smeje nehote.

— Oča Lovrin, če gre tudi bosa od hiše, punco imam pa tako rad, da sam ne vem, kako. Še vas infam rad, ampak Lenka bo moja, če ne greva v Ameriko.

— Kam bosta hodila! — zakriči oča Lavrin. — Tukaj bosta živela in zemljo obdelavala in otroke re- dila. Pojdi domov po Lenko! Še enkrat jo moram natepsti, potem naj pa bo v božjem imenu tvoja.

In fant gre po Lenko in ji po- ve. Vrne se pred starega in ta tepe svojo hčer z desnico, boža pa jo z levico, in solze mu tečejo po obrazu.

— Lenka, Lenka, torej od mene stran hočeš!

Dekle pa se že oklepa Stoklasa, gorčnega in šepetajočega:

— Lenka, Lenka, zdaj si pa le moja punca ...

Poteklo je nekaj le po tem, in na Stoklasovini je vse živo. Toli- ko je že drobiža, da jih ne moreš preštet. Stari Lovrin pa ziblje enega v zibelki, drugega na kol- enih, tretji pa mu sedi na hrbtu.

— E, vseeno nisem prav naredil, — pravi stari. — Kam pa bomo s to drobnatjo?

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

— Jej, jej, jej! Zakaj pa ne!

Kretanje parnikov - Shipping News

19. aprila:
Homer, Cherbourg; Ausonia, Cher-
bourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; New
Amsterdam, Rotterdam; Rochambeau,
Havre.
23. aprila:
Paris, Havre; Berengaria, Cherbourg.
25. aprila:
Majestic, Cherbourg; Albania, Cher-
bourg; Pres. Harding, Cherbourg; Orduna,
Cherbourg; Cleveland, Hamburg.
29. aprila:
Republic, Cherbourg.
3. maja:
Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cher-
bourg; Tyrrenia, Cherbourg; Colombo,
Genoa.
7. maja:
Aquitania, Cherbourg.
8. maja:
Belgenland, Cherbourg.
10. maja:
Homer, Cherbourg; America, Cher-
bourg.
14. maja:
Paris, Havre; Martha Washington, Trst
Berengaria, Cherbourg.
15. maja:
Albert Hallin, Cherbourg in Hamburg;
Stuttgart, Bremen.
16. maja:
Orca, Cherbourg; Veendam, Bologne;
Pres. Roosevelt, Bremen.
17. maja:
Majestic, Cherbourg.
21. maja:
France, Havre; Mauretania, Cher-
bourg.
22. maja:
Lapland, Cherbourg.
24.